

JMG

Examensarbete i medie- och
kommunikationsvetenskap

2013-05-30

Institutionen för journalistik,
medier och kommunikation
www.jmg.gu.se

När debatten tystnar

– En kartläggning av hur genusforskning skildras i svensk press

Författare: Sanna Andersson och Sofia Johansson

Handledare: Britt Börjesson

Kursansvarig: Malin Sveningsson

GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

Abstract

Titel: När debatten tystnar – En kartläggning av hur genusforskning skildras i svensk press

Författare: Sanna Andersson och Sofia Johansson

Kurs: MK1500, Examensarbete i Medie- och kommunikationsvetenskap

Termin: Vårterminen 2013

Handledare: Britt Börjesson

Sidantal: 51 sidor/16 142 ord

Syfte: ”Att kartlägga och analysera hur ämnet genusforskning skildras i svensk press samt vilka som hörs”

Metod: Kvantitativ innehållsanalys

Material: 425 artiklar som fångats upp av sökordet genusforsk* i fjorton svenska tidningar mellan 1 januari 2008 – 31 december 2012

Huvudresultat: Vårt resultat visar att artiklar där genusforskning nämns främst hamnar på nyhetsplats. Det sakområde genusforskning främst figurerar inom är kultur och väldigt få artiklar har ett huvudsakligt fokus på genusforskning. Den svenska pressen skriver övervägande neutralt om genusforskning, men vi har även funnit en större andel positiva artiklar jämfört med de av negativ karaktär. Genusforskare är nästan aldrig skribenter till artiklarna där genusforskning nämns. Genusforskare är citerade i hälften av artiklarna de nämns i. Vårt resultat visar på en ökning av antal publicerade artiklar innefattande vårt sökord åren 2008-2012. Artiklarna har under vår femårsperiod minskat i negativitet och ökat i positivitet. Andelen debattartiklar har minskat, så även det sammantagna åsiktsmaterialet.

Innehållsförteckning

Executive summary	sid. 6
1. Inledning	sid. 7
2. Bakgrund	sid. 8
2.2 Svensk press	sid. 8
2.3 Genusforskningens framväxt i Sverige	sid. 9
2.4 Begreppsdefinitioner	sid. 10
2.5 Problemformulering	sid. 11
2.6 Syfte och frågeställningar	sid. 12
3. Utgångspunkt i tidigare forskning	sid. 15
3.2 Sand – Genusforskning i pressen	sid. 15
3.3 Engström – Genus & Genrer	sid. 15
3.4 Lindström – DN-Debatt	sid. 17
3.5 Sammanfattning av tidigare forskning	sid. 17
4. Teoretisk utgångspunkt	sid. 18
4.2 Strömbäcks fyra demokratimodeller	sid. 18
4.3 Dagordningsteori	sid. 19
4.4 Framing	sid. 20
4.5 Gatekeeping och nyhetsvärdering	sid. 21
4.6 Opinionsbildning	sid. 22
4.7 Genusvetenskapliga perspektiv och teorier	sid. 23
4.8 Vår koppling mellan genus- och medieteorier	sid. 24
5. Metod	sid. 26
5.2 Val av metod	sid. 26
5.3 Generaliserbarhet	sid. 26
5.4 Urval och avgränsningar	sid. 27

5.5 Sökordets betydelse för resultatet	sid. 28
5.6 Våra tolkningsregler	sid. 28
5.7 Genomförande	sid. 29
5.8 Bearbetning av empirin	sid. 31
5.9 Vår förkunskaps betydelse för resultatet	sid. 31
5.10 Reliabilitet och validitet	sid. 32
5.11 Styrkor och svagheter i metoden	sid. 32
6. Resultat	sid. 34
6.2 Svensk press bild av genusforskning	sid. 34
6.3 De hörs mest	sid. 41
6.4 Fem år och vissa förändringar	sid. 43
6.5 Sammanfattning av resultat	sid. 46
7. Analys	sid. 47
7.2 Genusforskning och demokrati	sid. 47
7.3 Genusforskningens nya plats på dagordningen	sid. 49
7.4 Framing av genusforskning	sid. 51
7.5 Genuskonstruktioner i svensk press	sid. 53
7.6 Sammanfattning av analys	sid. 54
8. Slutdiskussion	sid. 55
8.2 Arbetsprocessen	sid. 55
8.3 Om resultatet	sid. 55
8.4 Slutsatser	sid. 57
8.5 Rekommendationer till uppdragsgivaren och förslag på vidare forskning	sid. 57
9. Referenslista	sid. 59
9.2 Litteratur	sid. 59
9.3 Tidigare forskning	sid. 59
9.4 Internet	sid. 60

Bilagor

Bilaga 1 – Kodschema	sid. 61
Bilaga 2 – Tolkningsregler för Positivt/Negativt/Neutralt	sid. 65
Bilaga 3 – Tabeller från SPSS	sid. 66

Executive summary

This study is completed on assignment by the National Secretariat for Gender Research (Nationella sekretariatet för genusforskning). From the very large assignment we were first given, we have narrowed it down and determined the purpose of this study: "To map out and analyze how gender studies are portrayed in Swedish press, and also: Whose voice is heard?"

Our study starts in previous studies regarding gender studies in Swedish press. Our theoretical base consists of, on one hand, agenda-setting theories and formation of opinion, including framing and, on the other hand, how news is valued and also four models of democracy. We will also try to use different gender theories and make a connection between gender, media and how the images inside our heads are constructed.

We have used a quantitative method for our collection of empirics. Our material consists of 425 articles from Swedish press published between 2008 and 2012. Our search word helped us to gather the right kind of material. We then coded our articles by variables we made ourselves, to be able to later answer our purpose and question problem.

The result is presented below each question problem, where we have connected what we wanted to find out with what we actually found out. We have used diagrams and graphs for a better overview. The result shows that from 2008 to 2012 less than a hundred articles per year were written about gender studies. The "Sydsvenskan" is the newspaper which published the most and the "Metro" the least. The articles are mostly to be found among news articles, but very few of them have a principal focus on gender studies. The Swedish press is mostly neutral when it comes to gender studies, but we have also found a large number of positive articles. The share of debate articles has decreased, and so has also the total amount of opinion related articles.

Our analysis and conclusion is that gender studies have got another place on the agenda in comparison to before. Gender studies have such a natural and undisputable place on the agenda that articles not related to it still can mention gender studies without any remark. Our analyses is that media has contributed in its role as opinion-maker and lifted gender studies from the debate pages to the news, and therefore contributed to the decreased debate.

Even though gender researchers are not the writers of any of the articles, they still take the opportunity to be heard in news articles. Our analysis here is that gender researchers have been given space in news and this probably affects their need to act as writers.

The study ends with a short discussion and recommendations for further studies.

1. Inledning

De flesta människor konsumerar dagligen någon typ av media – alltifrån morgontidningsläsande vid frukostbordet till kvällsnyheter i tv-soffan. Dessa medier är fyllda av innehåll, ett innehåll som inte sällan ligger till grund för de diskussioner som förs i samhället. Medierna fyller en funktion som informationsspridare och utgör en viktig del i ett demokratiskt styrt land, samtidigt agerar media också opinionsbildare. Frågan är vad medieinnehållet egentligen består av.

Vi kommer i denna studie undersöka hur genusforskning som ämne skildras i svensk press. Är det redaktionella innehållet rörande genusforskning neutralt förmedlat? Vad sägs i åsiktsmaterialet och vem framför dessa tankar?

Genusforskning är ett forskningsområde som etablerat sig inom akademien och tycks växa.¹ Samtidigt som det finns ett brett intresse för forskningsgenren finns även en annan sida där genusforskningen inte sällan stöter på motstånd. Forskningen förtigs, förlöjligas och många gånger måste genusforskare utstå kritik för sitt arbete.²

Med detta som bakgrund är en undersökning av hur genusforskning skildras i svensk press intressant att genomföra. Vad svensk press skriver om genusforskning, hur det skrivs och i vilken utsträckning media väljer att lyfta genusforskning kan bli bidragande orsaker för hur allmänheten skapar sin verklighetsbild om ämnet.

¹ Thurén, sid. 82

² Thurén, sid. 34

2. Bakgrund

Vi har fått i uppdrag av Nationella sekretariatet för genusforskning att genomföra en kartläggning över hur genusforskning skildras i svensk press. Sekretariatet grundades 1998, efter ett beslut om att ett nationellt sekretariat skulle inrättas som ett led i en större satsning på forskning med köns- och genusperspektiv, taget i riksdagen 1996. Sekretariatet har idag sin verksamhet under Göteborgs universitet med en styrelse utsedd av regeringen.³ Deras uppgift är att förbättra villkoren för genusforskning av hög internationell klass, synliggöra svensk genusforskning och underlätta för dess internationalisering. Sekretariatet driver och står bakom olika publikationer som berör och tar upp genusforskning i allmänhet, till exempel tidningen *Genus*.⁴ Sekretariatets föreståndare är Kerstin Alnebratt, Fil. dr i genusvetenskap.

Nationella sekretariatet skriver i sitt uppdrag till oss att ”genusforskning är ett ämne som i perioder debatteras intensivt i framförallt svensk dagspress och i bloggar. Framförallt i åsiktsmaterial har kritiken mot fältet i perioder varit stark och argumentationen sker inte sällan med en både hätsk och raljant”. Om detta är fallet finns råder en stor utmaning för sekretariatet, då dess egen existens på sikt kan vara hotad.

2.2 Svensk press

Den första svenska tidningen gavs ut 1645, men dagspressen kom igång med en högre utgivningstäthet först under 1700-talet i Sverige. Aftonbladet grundades 1830 och är en av de äldsta, idag existerande tidningarna. Även Dagens Nyheter (DN) var tidiga på tidningsmarknaden och grundades 1864.⁵

I svensk tidningshistoria finns begreppet ”tidningsdöden” som syftar på 1950-talet då antalet tidningar minskade drastiskt.⁶ Idag står de tryckta dagstidningarna inför en stor utmaning. Efter 2000-talet har upplagorna minskat, mycket på grund av det nya medielandskapet med internet och gratistidningar.⁷

I Sverige finns idag ca 150 dagstidningar. En dagstidning definieras som en periodisk utgiven publikation avsedd för spridning bland allmänheten och innehållande allmänna nyheter.⁸ Inom dagstidningar finns formaten kvälls- och morgontidning. Morgontidningen trycks på natten och når prenumeranter på morgonen, medan kvällstidningarna förut utkom på

³ www.genus.se/om-oss/verksamhet/

⁴ www.genus.se/publikationer/tidningen-genus/

⁵ Hadenius, Weibull, Wadbring, sid. 52-59

⁶ Hadenius, Weibull, Wadbring, sid. 65

⁷ www.ne.se/lang/dagstidningar/

⁸ www.ne.se/lang/dagstidningar/

eftermiddagen eller kvällen. Idag är kvällstidningsbegreppet mer en indikator på viss typ av journalistik riktat mot skvaller och sensationsreportage. Morgontidningen får stora delar av sin inkomst från prenumeranter medan kvällstidningarna är beroende av lösnummerförsäljning.⁹ Sveriges idag rikstäckande morgontidningar består bland annat av DN, Dagens Industri (DI), Göteborgs-Posten (GP), Metro och Svenska Dagbladet (SvD). De rikstäckande kvällstidningarna är Aftonbladet, Expressen och GT.

Presstödet är ett ekonomiskt bidrag från staten till tidningar, främst dagspress. Presstödet ska främja mångfald och konkurrens inom dagspressen, samt den politiska opinionsbildningen, genom att ge medborgarna fler plattformar för demokrati. Metro är en tidning som uppfyller vissa krav för att klassas som dagstidning, men inte får något presstödet eller minskad reklamskatt då de är en gratistidning och därmed finansieras av reklam.

Vi kommer i vår studie även tala om landsorts- och storstadspres. Nationalencyklopedins definition av landsortspres är ”tidningar utgivna utanför huvudstad eller storstäder, dvs. i Sverige utanför Stockholm (huvudstadspresen), ibland också utanför Göteborg och Malmö (storstadspresen).”¹⁰

Inom journalistiken finns några vanligt förekommande textgenrer. Vi kommer i vår studie dela in vårt material i textgenrer som nyhet, debatt, ledare, recension och krönika. Samtliga är av redaktionell karaktär och de fyra sistnämnda klassas som åsiktsmaterial.

2.3 Genusforskningens framväxt i Sverige

Det är den feministiska drivkraften som lagt grunden för genusforskningen.¹¹ Lena Gemzöe försöker i sin bok *Feminism* att definiera och förklara vad feminism betyder med utgångspunkt i feminism som samhällssyn och tanketradition. Det råder delade meningar om huruvida det ens går att definiera feminism då det finns flera olika varianter av feminism. Gemzöes förslag är att se på en feminist som en person som anser att kvinnor är underordnade män och att detta förhållande bör ändras.¹² Feminism handlar om sociala förändringar av genusrelationer.¹³ Begreppet genus har införts för att beteckna just det socialt och historiskt tillskapade som feminismens konstruktivistiska uppfattning av kön betonar.¹⁴ Framväxten av feminism brukar kännetecknas av två tidsperioder; den första vågen som ägde rum under

⁹ www.ne.se/lang/kvallstidning/

¹⁰ www.ne.se/lang/landsortspres/

¹¹ Thurén, sid. 15

¹² Gemzöe, sid. 13

¹³ Butler, sid. 204

¹⁴ Gemzöe, sid. 80

andra hälften av 1800-talet och fram till 1920, och den andra vågens feminism som pågick under 1960- och 1970-talet.¹⁵

Genusforskningen växte fram under 1960-talet då den andra vågens kvinnorörelse kom igång och många kvinnor fick tillträde till högre utbildning. Kvinnorörelsen ifrågasatte kvinnors uteslutande från forskningen och ur kritiken började genusforskningen ta form. I Sverige kom genusforskningen igång ordentligt i början av 1970-talet och kom inledningsvis till stor del att handla om synliggörandet av kvinnors verklighet.¹⁶ Idag syftar genusforskarna till att förstå relationen mellan kvinnor och män, med maktaspekten som fortsatt central.¹⁷

2.4 Begreppsdefinitioner

För att vidare läsning ska bli så begriplig och enhetlig som möjlig har vi valt att definiera vissa ofta förekommande, och inte alltid självklara begrepp.

Genus – Ordet genus kommer från latinets ord för sort eller slag. I svenskan användes genus tidigare framförallt i grammatisk terminologi.¹⁸ I svenskan har vi skiljt på kön och genus, medan både danskan och norskan sätter sociokulturellt eller biologiskt framför ordet kön för att förklara genus.¹⁹ När vi i uppsatsen skriver om genus talar vi om det socialt och kulturellt konstruerade könet och inte det medfödda, biologiska.

Genusforskning – Ordet är ett paraplybegrepp som inkluderar den akademiska disciplinen genusvetenskap.²⁰ Genusforskning kan sägas vilja problematisera allt som har med kön att göra och ser bortom det biologiska, utan att utesluta det. Istället handlar genusforskning om de sociala och kulturella processer som spelar in.²¹ Inom genusforskning samsas kvinnoforskning, mans- eller maskulinitetsstudier, queer- och homostudier etc. Thurén menar att genusforskning som begrepp innefattar mycket, forskningen finns inom praktiskt taget alla akademiska discipliner och har ofta olika perspektiv.²²

Genusforskare – I vår studie har genusforskare avgränsats till en person som forskar om genus eller har ett genusperspektiv på sin forskning.

¹⁵ Gemzöe, sid. 30

¹⁶ Thurén, sid. 28

¹⁷ Thurén, sid. 22

¹⁸ Engström, sid. 10

¹⁹ Lykke, sid. 11

²⁰ www.genus.se

²¹ Thurén, sid. 11

²² Thurén, sid. 7

Forskningsjournalistik – Vi kommer i denna uppsats se på det som bevakningsområde och därmed fokusera på den innehållsliga dimensionen. Forskningsjournalistik är alltså journalistik om forskning.²³

Allmänhet – Vår definition av allmänhet, på engelska benämnd public, är den skara människor som läser, tar del av eller på något sätt berörs av det som skrivs i det innehållsliga material vi undersökt. Ofta används det engelska ordet public för att beskriva en grupp människor som bor i ett visst område eller kanske tar del av en viss tidning eller av andra anledningar går att ringa in. Vi kommer i denna uppsats använda ordet allmänhet istället för public när vi talar om alla personer som kan tänkas påverkas av innehållet i svensk press. Dewey påstår att en allmänhet först formas när de ställs inför konsekvenser som skapar ett gemensamt intresse.²⁴

Konstruktion – Vi kommer att tala om konstruktion i två olika sammanhang. Dels när vi beskriver hur media skapar och konstruerar vår verklighet genom att rama in och presentera en utvald bild för oss enligt teorier vi kommer gå in närmare på i kapitlet *Teoretiska utgångspunkter*. Det andra sammanhang där konstruktion kommer att användas som begrepp är när vi talar om och beskriver kön ur ett genusperspektiv, även detta kommer vi att beröra närmre i kapitlet *Teoretiska utgångspunkter*.

2.5 Problemformulering

Varför är vår studie viktig att genomföra? I detta kapitel resonerar och förklarar vi dels den samhällseliga och dels den vetenskapliga relevansen i vår undersökning.

Samhällelig relevans

Media fungerar som en förmedlare av både nyhets- och åsiktsmaterial, därmed bildar media en arena för opinionsbildning och är inte sällan utgångspunkt för potentiell debatt. Detta till stor del genom sin makt att välja vad som ska publiceras, men även på vilket sätt saker ska skildras. Forskning av olika slag figurerar i massmedia på olika sätt och genusforskning är

²³ Engström, sid. 12

²⁴ Dewey, sid. 126

inget undantag från detta. Tvärtom skrivs det mer och mer om genusforskning i svensk press.²⁵

Forskning är politik då forskning behöver pengar för att kunna bedrivas. Får ett forskningsområde inte anslag hotas dess existens. Då Nationella sekretariatet för genusforskning jobbar för att främja genusforskning på olika sätt, berörs också de definitiva av dessa potentiella förändringar. Genusforskning är ett relativt nytt forskningsämne vilket, i kombination med dess grund i feminism och genusfrågor, bidrar till att väcka känslor. Media kommer här in och kan därmed, som opinionsbildare till forskningens ställning i samhället, påverka huruvida forskning får legitimitet eller ej.

Allt hänger alltså samman; demokratin, medias bevakning och forskningens relevans i samhället. Därför anser vi det samhällseligt intressant och relevant att koppla samman media som opinionsbildare med genusforskning som medieinnehåll.

Vetenskaplig relevans

Det är av vetenskapligt intresse och relevans att genomföra en kartläggning av och visa upp en bild över hur genusforskning skildras i svensk press då detta inte gjorts sedan 2007. Vi hoppas i och med detta på att kunna fylla en forskningslucka. Den här studien skulle även kunna bidra till generell förståelse om hur media fungerar som dagordningssättare och på ett konkret sätt visa upp detta.

Vi har en förhoppning om att vår kartläggning kan komma att ligga till grund för vidare forskning om hur till exempel genusforskare påverkas av media, kanske med hjälp av en kvalitativ metod. En sådan studie skulle kunna besvara de frågor vi inte rymmer i vår studie om till exempel hur viljan hos forskarna att producera och publicera texter, rapporter, debattinlägg och avhandlingar inom genusforskning styrs av det rådande opinionsläget.

Då vår forskning rör forskning, finns ytterligare en vetenskaplig dimension – vår forskning skulle kunna lyfta frågor och ge underlag för aktiva genusforskare och därmed påverka dessa i sina roller som forskare.

²⁵ Sand, sid. 32

2.6 Syfte och frågeställningar

Syftet med vår uppsats är:

”Att kartlägga och analysera hur ämnet genusforskning skildras i svensk press samt vilka som hörs.”

Utifrån det relativt breda uppdrag vi fick från Nationella sekretariatet för genusforskning har vi skapat ett syfte där vi specificerat vad vår studie avser gälla. Resultatet i kartläggningen kommer sedan ligga till grund för en analys där vi hoppas kunna se hur svensk press, som opinionsbildare, skildrar ämnet genusforskning. Utifrån givet syfte har vi konstruerat tre frågeställningar som hjälper oss besvara detta.

1. *Vilken typ av bild förmedlar svensk press av genusforskning?*

Denna frågeställning syftar till att ge oss den grundläggande biten i vår kartläggning. Frågeställningen är relativt bred, men vi har valt att ha med den då den öppnar upp för ett kodschema innehållandes flera viktiga variabler vi sedan kan använda för att på bästa sätt genomföra denna studie.

För att kunna avgöra vilken bild svensk press förmedlar av genusforskning måste vi fråga oss under vilka rubriker och inom vilka sakområden ämnet tas upp. Figurerar genusforskning bara inom vissa sakområden och i så fall vilka? Vidare blir det intressant att undersöka vilken typ av laddning artiklarna har – visar de upp en positivt, negativt eller neutralt bild av genusforskning? Kan vi urskilja samband mellan olika typer av artiklar och dess laddning? Vi vill även granska huruvida artiklarnas olika genrer spelar in i bilden som förmedlas, något som Kerstin Engström lagt stor vikt vid i sin avhandling, där hon bland annat kom fram till att nyhetsgenren och kulturgenren skiljer sig åt i sin representation av forskning²⁶. En annan aspekt blir att se i vilken ton åsiktsmaterial framförs och om det överhuvudtaget finns en debatt kring genusforskning.

2. *Vilka kommer till tals i materialet rörande genusforskning?*

För att ta reda på hur genusforskning skildras blir en central del att kartlägga vilka personer som förekommer i artiklar om genusforskning samt vilka tidningar som

²⁶ Engström, sid. 129, sid. 134

skriver mest respektive minst om genusforskning. Enligt Jesper Strömbäck fyller media en viktig funktion när det kommer till roll som demokratisk informations-spridare.²⁷ När vi granskar hur media speglar ett visst ämne ingår det att undersöka vilka som kommer till tals i debatten om ämnet, i detta fall genusforskning. Är det genusforskarna själva som uttalar sig och nämns i artiklar om genusforskning, eller väljer svensk press att lyfta andra personer? Vilka är i så fall dessa? Vem skriver debattmaterial och vem står bakom artiklar? Engström pratar om att forskare ofta får agera experter och forskning blir källor i den forskningsanknutna journalistiken, detta är något även vi kommer att undersöka och vill besvara.²⁸

3. *Finns det förändringar över tid?*

Vi syftar också undersöka hur genusforskningsrelaterade artiklar ändrats i omfattning över tid. Skrivs det mer om genusforskning idag än för några år sedan? Finns det tidpunkter på året då ämnet oftare figurerar i pressen? Enligt dagordningsteorin blir de frågor och ämnen som massmedierna prioriterar i sin rapportering också de ämnen som allmänheten tycker är viktiga.²⁹ Vi hoppas kunna se om svensk press är med och sätter dagordningen vad gäller genusforskningens relevans i samhällsdebatten.

²⁷ Strömbäck sid. 332

²⁸ Engström, sid. 244

²⁹ Asp, sid. 48

3. Utgångspunkt i tidigare forskning

Vi har fokuserat på tre tidigare studier rörande forskning och medier. De två första har undersökt hur genus och genusforskning framställs i svensk press, medan den tredje undersökt hur debattsidor fungerar som opinionsbildare.

3.2 Sand – Genusforskning i pressen

Vår studie tar avstamp i Jimmy Sands rapport *Genusforskning i pressen – En undersökning av hur svensk press bevakat genusforskning under åren 1997-2006* (2007). Då Sand är anställd vid Nationella sekretariatet för genusforskning träffade vi honom personligen inför uppstarten av vår uppsats. Sands undersökning syftar till att kartlägga mediebilderna av genusforskning och framförallt hur forskningsområdet bevakats i svensk press, något även vi ämnar göra. Sands rapport fokuserar på hur mängden artiklar om genusforskning utvecklats över tid och inom vilka sakområden genusforskning tas upp. Med utgångspunkt i Sands rapport ämnar vi även undersöka vilka som nämns och/eller citeras i artiklarna för att sedan kunna tolka huruvida detta spelar roll för skildringen av genusforskning i medierna.

Enligt Sand skrivs det allt mer om genusforskning. Hans rapport visar också på att pressens rapportering som helhet är neutral och att pressens behandling av genusforskning skiljer sig åt mellan vilka olika sakområden ämnes tas upp under. Främst nämns genusforskning inom sakområdena Genuspedagogik, Jämställdhet i arbetslivet, Genusforskningens villkor och Politik och förvaltning. Sand konstaterar också att genusforskare ofta intar försvarsposition när debatt uppstår.³⁰ Dessa resultat utgör en av grundpelarna för vår studie.

3.3 Engström – Genus & Genrer

Vår andra utgångspunkt är Kerstin Engströms avhandling *Genus & Genrer – forskningsanknutna genusdiskurser i dagspress* (2008), som utgör en viktig del av tidigare forskning inom området. Engström granskar Dagens Nyheter och Aftonbladets representation av forskning som på olika sätt förhåller sig till kön och genus som analytisk kategori. I likhet med oss är Engström intresserad av hur forskning och journalistik möts och bidrar till att skapa betydelser och vilka könsrelaterade bilder som reproduceras av media. Engström tittar grundligt på hur mönster och hierarkier skapas i talet om kön och genus i tidningarnas

³⁰ Sand sid. 32

representationer av forskning.³¹ Det gör Engströms avhandling djupare och mer kvalitativ jämfört med vår undersökning som är av en mer kvantitativ och översiktlig karaktär. Engström ser i sin studie hur både jämförelsen mellan morgon- och kvällstidning har betydelse.³² En av de skillnader Engström pekar på i relationen kvälls- och morgontidning är hur tidningarnas olika villkor och medielogiker påverkar vilka perspektiv på kön och genus ges utrymme och presenteras.³³ Engström ser också hur tidningsartiklarnas olika genrer spelar roll. Engström ställer i sin studie nyhetsgenren mot kulturgenren och kommer fram till att nyhetsgenren domineras genomgående av ett okritiskt tänkande och avsaknad av problematiserande av den representerade forskningen, medan kulturgenren är mer abstrakt samtidigt som forskningen där ofta är en produkt, redo att recenseras.³⁴ Engström drar slutsatsen att ”Nyhetsjournalistiken både förstärker och tillfredsställs själv av enkla, vetenskapliga ”sanningar” och könsens egenskaper och beteende, medan kulturjournalistikens aura av intellektualitet, är bildning och reflekterande hållning lättare sammanflätas med den genusforskning som ifrågasätter, dekonstruerar och vrider och vänder på begreppen”.³⁵ Många nyhetsartiklar tar upp vad hon kallar forskningsanknuten journalistik, där forskare och forskning får agera källor och experter. Engström menar att nyhetsartiklarnas forskningsrepresentation ingår i journalistikens konstruktion av sig själv som trovärdig förmedlare av riktig och väsentlig information till allmänheten.³⁶ I den forskningsanknutna journalistiken ges ordet kön en större bredd och används som en social kategori, till skillnad från exempelvis artiklar om hälsa och kropp som reproducerar föreställningarna om män och kvinnor.³⁷ Vi har i vår kodbok tagit med variabler som visar på om genusforskare kommer till tals i artiklarna och om detta sedan kan kopplas till en viss textgenre eller ett specifikt sakområde.

I Engströms studie läggs stor vikt på att diskutera skillnaderna mellan kvälls- och morgontidningar, och deras olika dagordningar. I kvällstidningarna finns mer korta nyhetsartiklar och notiser, gärna gällande hälsa och sjukdomar, nyhetstekniker som Engström säger är karakteristiskt för tidningar beroende av lösnummerförsäljning.³⁸

³¹ Engström, sid. 237

³² Engström, sid. 237

³³ Engström, sid. 237

³⁴ Engström, sid. 129 och 134

³⁵ Engström, sid. 245

³⁶ Engström, sid. 244

³⁷ Engström, sid. 240

³⁸ Engström, sid. 243

3.4 Lindström – DN-Debatt

Vi har även tagit del av Marie Lindströms skrift *DN-Debatt – En undersökning av representativitet och urvalsprinciper* gjord för kommittén *Rådet för mångfald i massmedier* (1996). Studien syftar i att undersöka vilka yrkes- och partipolitiskt engagerade personer som publicerar artiklar på DN debatt. Vårt intresse ligger i att se hur stor andel forskare, vetenskapsmän, studenter samt professorer som publicerat på DN Debatt. Lindström kommer fram till att 13 procent av hennes totala material på 48 artiklar publicerade under november 1995 är skrivna av olika typer av forskare och vetenskapsmän.³⁹ Då vi ämnar undersöka i hur stor utsträckning genusforskare är skribenter till artiklar blir denna studie intressant att ha med i jämförande syfte. Då vår studie behandlar fjorton tidningar kan ett jämförande med DN:s debattsidor tyckas skevt. Anledningen till att vi ändå kommer att genomföra vissa jämförelser beror på att DN:s debattsidor ofta ses som den viktigaste plattformen för opinionsbildning i Sverige. Bo G Andersson, redaktör på DN Debatt 2009-2012, säger i en intervju ”DN Debatt är inte ett demokratiskt torg där tanken är att alla ska kunna komma till tals. Det är istället en debattarena som vill sätta agendan för övrig debatt och diskussion...”⁴⁰

3.5 Sammanfattning av tidigare forskning

I förhållande till tidigare forskning har vi valt att positionera oss någonstans mellan Sand och Engström. Vi skiljer oss från Sand dels genom val av den tidsperiod vi undersökt, dels ganska markant i de extra variabelvärden vi studerat. Vi har lagt till kategorier som kommer bidra till att vår studie till exempel kan visa på vilka som citeras i artiklar om genusforskning. När Engström tittar djupare på genus och olika genrers betydelse enligt kvalitativ metod, kommer vi granska genusforskning i svensk press. I detta ingår att undersöka genrer, men vårt fokus ligger i en översiktligare bild.

Lindströms skrift kommer vi främst använda till att sätta vårt resultat i en kontext av hur benägna forskare är att skriva debattartiklar.

³⁹ Lindström, sid. 36

⁴⁰ Andersson, sid. 12

4. Teoretisk utgångspunkt

Vi kommer i detta avsnitt gå igenom de teorier och perspektiv vi valt att applicera på vårt resultat. Huvudfokus ligger i medieteorier, men vi kommer även att ägna en del åt genusteorier samt kopplingen dessa emellan.

4.2 Strömbäcks fyra demokratimodeller

Journalistik och demokrati är sammankopplade med varandra – i artikeln *In Search of a Standard: four models of democracy and their normative implications for journalism*, skriven av Jesper Strömbäck poängteras att dessa har upprättat ett ”socialt kontrakt”.⁴¹ Enligt Strömbäcks synsätt behöver media och journalistiken demokratin då den utgör den enda styrelseform som respekterar yttrandefriheten – friheten att uttrycka sig och sprida information. På samma sätt är demokratin beroende av ett system som för ut information, tillåter diskussion och fungerar som granskande funktion.⁴²

Strömbäcks resonemang ligger till grund för vår undersökning. När vi granskar hur media speglar ett visst ämne, granskar vi också huruvida media uppfyller sin demokratiska uppgift. Kommer alla till tals i debatten om genusforskning? Är nyhetsartiklarna neutrala? Strömbäck räknar upp fyra modeller av demokrati; Procedural Democracy, Competitive Democracy, Participatory Democracy, Deliberative Democracy.

De två förstnämnda modellerna kännetecknas av en väldigt låg medverkan från allmänheten. I en stat med Procedural Democracy är insatsen minimal och en Competitive Democracy kan förklaras med att den ”politiska eliten agerar, medan allmänheten reagerar”.⁴³ Competitive Democracy är enligt förespråkare för Participatory-modellen inte bra utan snarare farlig på många sätt som menar att demokrati inte kan kokas ner till att rösta ja eller nej, utan kräver större engagemang av allmänheten än så.⁴⁴ Participatory-modellen vill främja allmänhetens medverkan, då detta är grundstenen i en väl fungerande demokrati. Invånarna ska veta hur de skaffar och ha tillgång till information om det politiska läget samt veta hur de själva kan påverka politiska beslutsfattare.⁴⁵ I Deliberative-modellen förväntas än mer av allmänheten. Här krävs att diskussioner förs mellan allmänhet och beslutsfattare samt att

⁴¹ Strömbäck, sid. 332

⁴² Strömbäck, sid. 332

⁴³ Strömbäck, sid. 334

⁴⁴ Strömbäck, sid. 336

⁴⁵ Strömbäck, sid. 336

dessa diskussioner förs på rätt sätt för att sedan ligga till grund för beslut. Dessa diskussioner kan vara stora som små och behöver inte alltid leda fram till något.⁴⁶

Viktigt att tillägga är att inget land har *en* ”ren” modell som utgås ifrån, alla demokratier har lite av varje normativ modell i sig, men kanske strävar mot en annan.⁴⁷ Vilken modell som beskriver ett land bäst beror inte bara på medborgarna och de politiska aktörerna, här spelar även media och journalistiken en viktig roll för vilken modell som används. Idag litar majoriteten av allmänheten på media och den journalistik som bedrivs för information. Undersökningar visar att media har makten att sätta agendan för allmänhetens diskussion.⁴⁸

Om vi i Sverige strävar mot Participatory-modellen, med engagemang från allmänheten och ett krav om rätt information i media, är det av största vikt att kartlägga hur media behandlar ämnen som genusforskning både på nyhetsplats, men även på debattsidor.

4.3 Dagordningsteori

Den första empiriska dagordningsstudien som presenterades var *The agenda-setting function of the mass media* av McCombs och Shaw (1972).⁴⁹ Teorier, såsom Agenda-setting-teorin (hädan efter benämnd med den svenska översättningen dagordningsteorin), är en motivering till att studera innehållet i våra utvalda tidningar.

Walter Lippman var en av föregångarna, redan 1922 pratade han om ”The picture in our heads”. Enligt Lippman är vårt samhälle så stort och komplext att vi som allmänhet litar på innehållet i media för att skapa oss en uppfattning om världen utanför. Medias information är en stor komponent till bilden i våra huvuden.⁵⁰ Vi kommer nedan redogöra för dagordningsteorin samt framing då båda undersöker i stort sett samma sak – hur media definierar vår verklighet.⁵¹

Kent Asp skriver: ”Massmedierna bestämmer således dagordningen (the agenda) – vilken uppmärksamhet olika sakfrågor får i den politiska debatten. De frågor och ämnen som massmedierna prioriterar i sin rapportering blir också de frågor och ämnen som publiken tycker är viktiga. Massmediernas betydelse ligger således inte så mycket i att de bestämmer *vilka* åsikter människor har utan vad man har åsikter *om*”.⁵² Denna dagordningsfunktion blir

⁴⁶ Strömbäck, sid. 336

⁴⁷ Strömbäck, sid. 337

⁴⁸ Strömbäck, sid. 338

⁴⁹ Asp, sid. 49

⁵⁰ McCombs, Shaw, Weaver, sid. 15

⁵¹ McCombs, Shaw, Weaver, sid. 24

⁵² Asp, sid. 48

extra viktig i valkampanjer då många partier vill ha makten över vilka frågor som ska dominera valkampanjen.⁵³ Eftersom forskningsfrågor, och speciellt genusforskning, alltid är politiska blir detta applicerbart även på vårt fall.⁵⁴

I *Communication And Democracy – exploring the intellectual frontiers in agenda-setting-theory* sätter McCombs, Shaw och Weaver fokus på utvecklingen av dagordningsteorierna. De menar att det är viktigt att förstå dynamiken bakom dagordningssättande för att kunna förstå dynamiken bakom vår nutida demokrati.⁵⁵ När vi säger att media sätter dagordningen, menar vi att de påverkar *vad* vi ska prata om. Nästa steg i forskningen om detta, nästa nivå, menar också på att media bestämmer *hur* vi pratar om något. Denna tes bygger vidare på de allra första teorierna.⁵⁶ Detta blir intressant eftersom hur ett ämne tas upp i förlängningen influerar hur allmänheten tänker kring det, denna nyhetsinramning påverkar alltså allmänhetens agenda.⁵⁷

4.4 Framing

Medias inramning av ämnen kallas *framing* och är ett populärt medieforskningsämne. Med framing menas hur verklighetsbilder skapas i medierna. Robert Entman säger att framing ”call attention to some aspects of reality while obscuring other elements, which might lead audiences to have different reactions. The way a problem is framed might determine how people understand and evaluate the issue”.⁵⁸ Media har makt att presentera en viss typ av verklighet för oss, något som gjort att de ibland kallas för ”den tredje statsmakten”. De kan till stor grad bidra till att forma samhällsdebatten och vad den ska handla om.⁵⁹ Beroende på hur en fråga, i vårt fall genusforskning, är presenterad i media kommer allmänheten att tänka på den på ett speciellt sätt.⁶⁰ Syns genusforskning bara på debattsidor och är innehållet negativt? Vilka typer av rubriker används?

Dagordningsstudier har fokuserat på hur frekvent ett ämne nämns i media. Frekvensen på hur ofta ett ämne nämns har förmodligen det mäktigaste inflytandet än någon annan framing-mekanism, men framing-mekanismer kan även fungera som katalysator till frekvens i termer om dagordning.⁶¹

⁵³ Asp, sid. 49

⁵⁴ genus.se

⁵⁵ McCombs, Shaw, Weaver, sid.xii (förord)

⁵⁶ McCombs, Shaw, Weaver, sid. 3

⁵⁷ McCombs, Shaw, Weaver, sid. 4

⁵⁸ McCombs, Shaw, Weaver, sid.6

⁵⁹ Wersterståhl, sid 234-235

⁶⁰ McCombs, Shaw, Weaver, sid. 7

⁶¹ McCombs, Shaw, Weaver, sid.12

Det har även skett en annan utveckling i forskningen. Det enkla antagandet att dagordningsfunktionen gör att massmediernas sakfrågeprioriteringar blir massmediepublikens sakfrågeprioriteringar visar sig inte alltid stämma. Till exempel har man märkt att vissa dagordningsteorier är mer betydelsefulla för vissa kategorier av sakfrågor. I frågor där allmänheten kan ha personliga erfarenheter visar sig massmedier ha mindre betydelse, medan de får större betydelse när det gäller frågor av det motsatta slaget, något som kan bli intressant att koppla till våra utvalda tidningars hemvist.⁶²

4.5 Gatekeeping och nyhetsvärdering

En dagordning uppstår inte av en slump, saker hamnar inte på dagordningen utan någons påverkan. En påverkan som i ett senare led kan komma att höra samman med den verklighetsbild allmänheten tar del av. Dagordningsmakten handlar om att vissa frågor och intressen definieras bort eftersom de inte tas upp. Exempelvis utesluts frågor från den offentliga dagordningen, och tas därför inte upp till politiskt avgörande. Dessa icke-beslut kan därför ses som lika viktiga som de synliga beslut som står på dagordningen.⁶³

För att ha en term för det urval av nyheter som äger rum på nyhetsbyråer och i massmedier lanserades begreppet ”gatekeeper”. Nyheter strömmar in och måste sedan slussas genom ett par ”gates” för att sedan nå mottagaren. Varje gate innebär risker för nyheten. Den kan kastas, omarbetas eller kortas ned. Detta behöver inte alltid vara en process sammankopplad med en enskild person, men processer och någons tyckande går inte att komma ifrån.⁶⁴ Men vad blir då tillslut nyheter? Av antalet tänkbara nyheter är det väldigt få som faktiskt kommer att bli nyheter. Redaktionerna gör en nyhetsvärdering. Nyhetsvärdering är den process gatekeepers använder för att något sedan hamnar på dagordningen.⁶⁵

En välanvänd modell för att visa på hur en nyhet blir till är kommunikationsforskaren Henk Prakkes nyhetsvärderingsmodell. I modellen sammanfattar Prakse tre faktorer han menar på är avgörande för olika nivåer i nyhetsströmmen. De tre faktorerna är: tid, kultur och rum. Funktionen blir att ju längre bort inom ett eller fler av dessa tre ”avstånd” någonting inträffar, desto mindre troligt att det blir en nyhet.⁶⁶ Prakkes modell för nyhetsvärdering kan tänkas bli intressant för oss när vi analyserar varför en artikel hamnat på en tidnings dagordning. Genusforskning som ämne tror vi egentligen har ett relativt kort avstånd till

⁶² Asp, sid. 49

⁶³ Petersson, sid.172

⁶⁴ Hadenius, Weibull, Wadbring, sid. 340-341

⁶⁵ Hadenius, Weibull, Wadbring, sid. 343

⁶⁶ Hadenius, Weibull, Wadbring, sid. 303

samtliga av Prakkes tre faktorer, därför kommer vi med största sannolikhet snarare använda oss av dagordningsteorin när vi analyserar artiklarna, men med denna modell som bakgrund.

Dagens nyhetsprocess är betydligt mer komplicerad idag än förr. Det rör sig om komplicerade system där många aktörer är verksamma. Det finns olika källor, förmedlare och det sker ett gallrande på nyhetsredaktionerna som bestämmer vad som kommer att uppmärksammas i press, radio och tv. Detta har också gjort att källorna organiserat sig och att organisation, företag och föreningar har ett intresse av ett händelseförlopp.⁶⁷

Teorierna om nyhetsvärdering och gatekeeping blir intressanta i vår studie då vi kommer gå igenom pressmaterial som förmodligen kommer i våra händer på grund av just dessa faktorer.

4.6 Opinionsbildning

Vi är även intresserade av hur medier, med hjälp av dagordningssättande och framing, kan påverka allmänhetens opinion kring frågor. Opinionsbildning handlar i grunden om att påverka människors tankar och ibland också deras handlingar.⁶⁸ Mediernas roll som opinionsbildare är ett mycket välstuderat fenomen. Eftersom medierna förmedlar utvalda agendor och opinioner, deltar de också i opinionsbildningen.⁶⁹

Opinionsbildning, i form av journalistik, ger en bild av ett ständigt flöde av olika budskap. Det gör att allmänheten verkar befinna sig under ett stort påverkanstryck. Massmedia har många påverkansvägar, vilket lett till allmänhetens tankar snarare formas av andra än oss själva. Att andra utnyttjar friheten att påverka oss är uppenbart. Så hur mycket påverkar vi egentligen våra egna uppfattningar?⁷⁰

Kent Asp har i *Mäktiga massmedier* tittat på vilken roll massmedier spelar i den politiska opinionsbildningen, vilken makt massmedier har över hur människor uppfattar, värderar och handlar gentemot den politiska världen.⁷¹ Sammanfattningsvis så konstaterar Asp att massmedierna spelar sin viktigaste roll i opinionsbildningens tidigare stadier; hur vi uppfattar vår omvärld.⁷² Medierna presenterar en verklighetsbild som spelar en central roll i opinionsbildningsprocessen.⁷³

⁶⁷ Hadenius, Weibull, Wadbring, sid. 323

⁶⁸ Petersson, sid. 28

⁶⁹ Larsson, sid. 28

⁷⁰ Petersson, sid. 124

⁷¹ Asp, sid. 342

⁷² Asp, sid. 348

⁷³ Asp, sid. 351

Opinionsbildning är en given komponent och fas i den demokratiska processen, en obestridlig aktivitet hos politiska aktörer, partier och organisationer som verkar i denna process. Det finns dock goda skäl att påstå att kommersiella och andra intressen utanför den politiska/demokratiska sfären i allt högre grad också trätt in som opinionsbildare, istället för att verka genom traditionell information och reklam. Dessa intressenters kommunikativa aktiviteter har med andra ord politiserats.⁷⁴

Frågan om vem som skapar och formar politiska teman och samhällseliga opinioner har varit föremål för omfattande forskning – är det politiska aktörer eller är det medierna? Det finns olika riktningar, enligt vissa har media den avgörande rollen, medan andra menar att det är både media och makthavarna, fast på olika plan. Och ytterligare, vem styr agendan för medierna?⁷⁵ Opinionsbildning som teori blir viktig för vår studie då vi kommer kunna analysera hur svensk press skulle kunna bidra till olika opinioner gällande genusforskning.

Ett aktuellt och närliggande exempel på hur media agerat opinionsbildare är Norge och NRK:s program *Hjernevask* (Hjärntvätt) som visades 2010.⁷⁶ Detta program granskade genusvetenskapen och ställde den mot rön inom psykologi och biologi. Debatten som följde efter anses ha bidragit till att det norska vetenskapsrådet efter 17 år valde att lägga ner sitt särskilda program för genusforskning.⁷⁷

4.7 Genusvetenskapliga perspektiv och teorier

Genusvetenskapliga teorierna handlar främst om att kunna särskilja det sociokulturella könet från det biologiska könet samt hur det sociokulturella är något konstruerat. Det finns flera teoretiker som belyst just detta konstruerande.⁷⁸ Idag finns inte bara en genusteori, utan en rad olika att välja bland. Det största problemet är istället att hitta rätt bland de som står till buds.⁷⁹

Ett av de största namnen inom genusteori är Judith Butler. Enligt Butler är kön performativa, d.v.s. genus iscensätts genom handlingar och tal under en längre tid. Tanken på genus som en social konstruktion framhåller den processbetonade genusförståelsen: att göra genus. Genus materialiseras som en aktiv, ständigt pågående och oavslutad process i kroppar och utövas som social och kulturell praktik.⁸⁰

⁷⁴ Larsson, sid. 28-29

⁷⁵ Larsson, sid. 29

⁷⁶ www.nrk.no/programmer/sider/hjernevask/

⁷⁷ www.varldenidag.se/nyhet/2012/04/16/norskt-tv-program-om-genus-skapade-debatt/

⁷⁸ www.genus.se

⁷⁹ Connell, sid. 51

⁸⁰ Butler, sid. 11 och 216

I och med att genus görs av konstruktion och tal menar även Yvonne Hirdman, också ett väletablerat namn inom genusteori, att särhållande av skillnad är en viktig aspekt.⁸¹ Hon tar i sin bok, *Genus – om det stabila föränderliga former*, upp genusstereotyper och hur det manliga och kvinnliga ställs emot varandra. Det är det grundantagandet som gör att vi skapat en könsskillnad som kan förklara genusskillnaderna och att detta leder till att de sociala, politiska och ekonomiska skillnaderna kvarstår.⁸²

Raewyn Connell, sociolog med uppmärksam forskning inom genusvetenskap, är inne på samma spår som Hirdman. Connell skriver i sin bok *Om genus* hur genus syftar på den kulturella skillnaden mellan kvinnor och män som bottnar i den biologiska uppdelningen i hanar och honor.⁸³ Connell pekar också på hur genus måste komma att betraktas som en social struktur då hon ser skillnader mellan manligt och kvinnligt med varaktiga eller vidsträckta mönster inom sociala relationer.⁸⁴

4.8 Vår koppling mellan genus- och medieteorier

Det ter sig inte helt självklart att applicera genusteorier på vår forskning då den i första hand syftar till att undersöka medieinnehåll. Ett medieinnehåll som är utbytbar. Hade vi exempelvis undersökt hur cancerforskning skildras i media hade vi med största sannolikhet nöjt oss med enbart medieteorier. Anledningen till att vi ändå valt att ha ett kapitel avsatt för genusteorier beror på att vi ser en koppling mellan de medie- och genusteorier vi valt ta upp.

Genusteorier om kön som något konstruerat är en grundbult inom genusvetenskapen. Det är kring dessa tankar som genusforskning verkar och fortsätter att problematisera. Att se på kön som något som görs och inte behöver höra ihop med det biologiska könet är därför också ofta det som lyfts fram i innehåll rörande genusforskning.⁸⁵ På samma sätt som genusforskare undersöker kön som något konstruerat undersöker vi, ur ett medieperspektiv, medias konstruktion av verkligheten. Verkligheten som i detta fall är genusforskningsrelaterat innehåll och huruvida detta sätts på dagordningen och hur det skildras. Något som sedan blir bilder i våra huvuden. Om innehållet i media i större utsträckning tenderar att problematisera kön (genom att nämna genusforskning och/eller låta genusforskare komma till tals) skapas snart en ny verklighetsbild. På liknande sätt kan media komma att konstruera en ny verklighetsbild genom att inte ta upp genusforskning alls, eller låta det figurera men utan

⁸¹ Hirdman, sid. 36

⁸² Hirdman, sid. 55

⁸³ Connell, sid. 19

⁸⁴ Connell, sid. 21

⁸⁵ Thurén, sid. 11

genusforskarens röst i det hela. Kopplingen handlar om konstruktion om konstruktion, ett metaperspektiv.

5. Metod

Nedan kommer vi presentera vårt val av metod, hur vi genomfört vår undersökning, vilka avgränsningar och urvalsmetoder vi använt oss av samt vår bearbetning av empirin.

5.2 Val av metod

Då vår uppsats syftar till att resultera i en kartläggning av hur genusforskning skildras i svensk press har vi valt att genomföra en kvantitativ innehållsanalys. Kvantitativ innehållsanalys är en välanvänd metod när vi vill besvara frågor om förekomsten av olika typer av innehållsliga kategorier i ett material. Det kan handla om hur frekvent olika kategorier förekommer och hur stort utrymme olika kategorier får ta. Då vi gör en kartläggning av exempelvis vilka som skriver om genusforskning, hur skildringen av genusforskning ser ut samt inom vilka sakområden forskningsområdet dyker upp lämpar sig metoden väl.⁸⁶ Vi kan till exempel, utifrån dessa kategorier, besvara frågan om hur många gånger DN publicerar en nyhetsartikel om genusforskning under en viss månad ett specifikt år.

Med vårt syfte samt vår stora mängd data valde vi att använda oss av en kvantitativ innehållsanalys då metoden med fördel möjliggör att, på relativt kort tid, gå igenom stora mängder data och registrera förekomsten viktiga innehållskategorier.⁸⁷

Det finns ibland en felaktig uppfattning om att den kvantitativa metoden, på grund av sin botten i att mekaniskt räkna förekomster skulle sakna kvalitet, vilket inte stämmer. Den kvantitativa metoden kräver tydliga tolkningsregler (se bilaga 2) att rätta sig efter för att sedan kunna räkna och föra in materialet i rätt innehållskategorier vilket gör att kvalitén i den kvantitativa metoden inte går att bortse från.⁸⁸

5.3 Generaliserbarhet

En studies generaliserbarhet pekar på hur stor del av resultaten som faktiskt går att lyfta och generalisera till en större bild. Alla studier har inte generaliserbarhet som största mål, många samhällsvetare är klart benägna om att välja undersökningar utifrån andra hänsynstaganden än att maximera möjligheterna att uttala sig allmängiltigt om något fenomen.⁸⁹ Den konsekvente bekännaren till läran om den generaliserande samhällsvetenskapen ska ha ett bra svar på två olika frågor: 1. Vad är det för återkommande, generellt, fenomen du undersöker? Och 2. Varför har du valt att studera just det konkreta fall (analysenheter) du gjort? Det är även

⁸⁶ Esaiasson m.fl., sid. 223

⁸⁷ Esaiasson m.fl., sid. 224

⁸⁸ Esaiasson m.fl., sid. 224

⁸⁹ Esaiasson m.fl., sid 176

viktigt att fråga sig huruvida de valda analysenheterna är det bästa sättet att kunna säga något allmängiltigt om fenomenet i fråga.

I vår studie har vi valt att undersöka hur genusforskning skildras i svensk press (fenomenet) och för att undersöka detta har vi valt artiklar ur svensk press som analysenheter. Vi tror att våra artiklar är det bästa sättet att kunna dra allmängiltiga slutsatser, både på grund av den stora mängd data vi kommer gå igenom samt att det inom vårt syfte, enbart ryms just pressmaterial. Då vi valt samtliga fall ur vår population kommer vår studie att kunna ge en representativ bild av hur genusforskning skildras i svensk press. Frågan är dock om vi kommer kunna säga något allmängiltigt om liknande fenomen.⁹⁰ För att kunna generalisera våra resultat gäller det att vi valt rätt urvalsstrategier, något vi kommer att redogöra för nedan.⁹¹ Vi återkommer till studiens generaliserbarhet i uppsatsens slutdiskussion.

5.4 Urval och avgränsningar

Inledningsvis saknade vi en uppfattning om vad som ansågs vara en rimlig mängd material att arbeta med i förhållande till vår tidsram. Då vi avsatt två veckor för insamling av material blev detta vad vi utgick ifrån när vi började testsöka. Vi valde mediearkivet Retriever för vår datainsamling då arkivet är omfattande.

Vi började med att koncentrera vår undersökning till svensk press och uteslöt i och med det bland annat bloggar. Detta anser vi tillförde ett djupare fokus och möjlighet till en mer omfattande kartläggning av den specificerade sökningen, än om vi valt medier bredare. Det finns även en svårighet och en rad andra aspekter som behöver tas hänsyn till om vi valt att inkludera även bloggar i studien: ska vi se till kommentarsfält? Är den angivna författaren verkligen författaren bakom texten? Ovanstående problematik gör att vi anser att en undersökning av bloggar lämpar sig bättre för en egen studie.

Vår andra avgränsning är beträffande val av press där storstadspres enligt Retrievers definition blev ramen. I definitionen inkluderas: Aftonbladet, Expressen, Kvällsposten, GT, Sydsvenskan, GP, DN, SvD, DI, Metro, City Malmö, Östgöta-Correspondenten (Corren), PunktSE och Stockholm City samt tidningarnas respektive bilagor. Vi valde vi även att lägga till Upsala Nya Tidning (UNT), Folkbladet och Västerbottens-Kuriren (VK) med motiveringen att dessa är tidningar med räckvidd i städer vi hypotetiskt sett tror skulle kunna vara aktiva i skildringen av genusforskning då Vetenskapsrådet 2006 utsåg Uppsala, Umeå och Linköping (som genom Corren redan finns representerade under Retrievers definition av

⁹⁰ Esaiasson m.fl., sid 178-179

⁹¹ Esaiasson m.fl., sid. 177

storstadspress) till excellenta forskningsmiljöer inom genusforskning (hädanefter refereras dessa städer som excellensstäder).⁹² Att vi valde två tidningar med säte i Umeå beror på tidningarnas olika politiska ståndpunkter och för att försöka få en så sann bild som möjligt.

Vi bestämde oss för att använda sökordet genusforsk* då det innefattar både genusforskare och genusforskning. Efter våra tidnings- och sökordsavgränsningar började vi slå i Retriever för att försöka bilda oss en uppfattning om materialets omfattning. Vi hade förhoppningar om att fortsätta kartläggningen efter Sands rapport som innefattar åren 1997-2006, men beslutade oss för en avgränsning till en femårsperiod, 2008-2012, då antalet träffar kändes rimligt att hinna med under den två veckor långa period vi avsatt till datainsamling i vår tidsplan.

5.5 Sökordets betydelse för resultatet

Vi behövde vara mycket specifika i våra avgränsningar av sökordet då vi inte ville spreta i kartläggningen utan snarare göra en så tydlig och koncis studie som möjligt. Vi valde därför att koncentrera våra sökningar till genusforsk*. Med genusforsk* som sökord ansåg vi oss både optimera och konkretisera undersökningsområdet. Genusforsk* rymmer våra två viktigaste träffar genusforskning och genusforskare.

Sand valde i sin rapport att fokusera sina sökningar på genusforskning OR genusvetenskap OR genusforskare.⁹³ Att vårt sökord innebär att träffar på genusvetenskap försvinner beror på att syftet inte inkluderar detta då fokus ligger på vad som sägs och vilka som hörs i samband med att genusforskning skildras i svensk press. Att genusforskare inkluderas i sökningen blir intressant då deras medverkan eller frånvaro i debatten är av största intresse för att besvara syftet. Fortsättningsvis kommer vi främst använda ordet genusforskning för att beskriva vår sökning för en enklare läsning.

5.6 Våra tolkningsregler

Tolkningsreglernas uppgift är att definiera variabelvärdena så att enbart ett variabelvärde är möjligt som svar.⁹⁴ Många gånger behövs inte regler för detta då det faller sig självklart vad som är rätt variabelvärde, till exempel gäller det i fråga om vilken tidning som skrivit något, vilket år eller vilken månad en artikel är publicerad. Det blir däremot inte alltid lika självklart

⁹² www.genus.se

⁹³ Sand, sid. 7

⁹⁴ Esaiasson m.fl., sid 234

vilket variabelvärde som är rätt när dessa kräver en bedömning från den tolkande parten.⁹⁵ I vårt fall gäller detta bland annat i fallen där en artikel ska tolkas som positiv, negativ eller neutral.

Jörgen Westerståhl skriver i kapitlet *Eländesrapportering* i sin bok *Bilden av Sverige* om hur en klassificering av hans material utifrån positivt, negativt och neutralt görs. Westerståhl definierar i sin bok en negativ nyhet som något där konfliktmoment dominerar, naturkatastrofer, olyckor, eldsvådor, epidemier, brott och arbetslöshet tas upp. En positiv nyhet är enligt Westerståhls tolkningsregel bland annat sociala reformer, evenemang och statsbesök, uppfinningar och tekniska framsteg.⁹⁶ Vi har valt samma typ av tanke för klassificering av våra variabelvärden för positiv negativ och neutral, men med andra definitioner då vi tagit del av olika typer av material, för att på ett systematiskt sätt kunna överföra innehållet i artiklarna till data.

Det andra steget i kodningsfasen gäller våra kodningsprinciper – principer som till en större del berör svårigheter och problem i samband med analysenheterna.⁹⁷ Två vanliga kodningsprinciper är totaltäckningsprincipen och huvudandelsprincipen. Vi har främst använt oss av huvudandelsprincipen som till exempel blev aktuell när det kom till variabler som ville ha svar på fråga om sakområde.⁹⁸ Var en artikel inte entydig i sitt sakområde valde vi att koda den efter det mest framträdande området. Saker som blev viktiga för vår bedömning av huvudsaklig karaktär var till exempel rubrikens innehåll och textens tyngdpunkt.

5.7 Genomförande

Våra analysenheter bestod av de drygt fyrahundra artiklar som fångades upp av vårt sökord efter vårt urval och våra avgränsningar. Utifrån syftet och frågeställningarna beslutade vi om att genomföra en frekvensmätning – en mätning där varje artikel väger lika tungt oavsett utrymme (längd på artikel, storlek på bild, etc.).⁹⁹ Vi konstruerade därefter tjugofyra variabler (se bilaga 1) som sade något om artiklarnas egenskaper, alltså ställde frågor till materialet, för att kunna besvara våra frågeställningar.¹⁰⁰ Dessa variabelvärden diskuterade vi med Sand då han genomfört en rapport som byggde på liknande bedömningskriterier. Vissa av variablerna besvarar inte direkt frågeställningarna utan öppnar snarare dörrar vi inte ville stänga för exempelvis vidare forskning eller annan analys av resultatet. Ett sådant exempel är variabeln,

⁹⁵ Esaiasson m.fl., sid. 227

⁹⁶ Westerståhl, sid. 81

⁹⁷ Esaiasson m.fl., sid 234

⁹⁸ Esaiasson m.fl., sid 234

⁹⁹ Esaiasson m.fl., sid. 228

¹⁰⁰ Esaiasson m.fl., sid. 230

V5: Artikelförfattare, som vi länge övervägde att inte ha med då vi ansåg att journalisters namn inte skulle tillföra något till vår studie. Anledningen till att vi ändå valde att ta med variabeln Artikelförfattare beror på att variabeln Genusforskare som skribent inte fångar in andra skribenter vilka kändes nödvändiga att få med för en mer en mer heltäckande bild. Vi är medvetna om att kategorin kommer ge oss namn som kanske egentligen inte är av intresse för studien.

När vi fastslagit variablerna var nästa steg att skapa variabelvärdena. Naturvetarna har, tillskillnad från samhällsvetarna, måttenheter att jämföra med varandra för att kunna beskriva fenomen och resultat.¹⁰¹ För att vi som samhällsvetare ska kunna utföra beskrivande analyser, vilket är en grund för att kunna göra anspråk på den vetenskapliga legitimiteten, behöver vi klassificera eller karaktärsindela verkligheten utifrån en teoretisk konstruktion.¹⁰² För att enkelt exemplifiera hur klassindelning fungerar brukar Carl von Linnés sexualsystem användas: här klassificeras växtarter utifrån ståndare och pistiller.¹⁰³ Överfört på vår studie blir detta exempelvis hur vi avgör en artikels positiva, negativa, eller neutrala karaktär.

Den kvantitativa metoden är flexibel vilket gör att vi under processens gång, framförallt i den inledande fasen, kan lägga till kategorier vi tycker saknas och ta bort överflödiga.¹⁰⁴ För goda analysredskap på klassindelade analyser krävs både tekniska och intellektuella krav. Till de tekniska kraven räknas att analysens komponenter ska vara möjliga att operationalisera, analysens schemat ska baseras på entydiga principer, kategorierna ska vara ömsesidigt uteslutande samt att variabelvärdena ska vara uttömmande.¹⁰⁵ De intellektuella kraven för en klassindelning är inte lika definierbara utan handlar snarare om att skapa något nytt, nya accessioner.¹⁰⁶ Samhällsvetarnas klassificering är både en svaghet och en styrka. En styrka då vi, på ett effektivt sätt, kan ordna verkligheten på ett sätt likt naturvetarnas och därmed gör den lättöverskådlig. Å andra sidan kan *för* tydliga kategorier tvinga in saker i kategorier de inte hör hemma.

Vi startade vår datainsamling med att provkoda cirka trettio artiklar i programmet SPSS. Detta gav oss en uppfattning om våra kategorier ansågs tillräckligt många, inkluderande, ömsesidigt uteslutande etc. Vi kunde även ganska snabbt konstatera att mängden artiklar rimligtvis skulle hinnas med i vår beräknade tidsram på två veckor där varje artikel i genomsnitt tog cirka fem minuter att koda, inklusive läsningen av dem. Vi la upp

¹⁰¹ Esaiasson m.fl., sid. 153

¹⁰² Esaiasson m.fl., sid. 115

¹⁰³ Esaiasson m.fl., sid. 156

¹⁰⁴ Esaiasson m.fl., sid. 234

¹⁰⁵ Esaiasson m.fl., sid. 155-157

¹⁰⁶ Esaiasson m.fl., sid. 157

kodningen genom att sitta vid varsin dator bredvid varandra. På den ena hade vi materialet uppe och på den andra SPSS igång. Vi kom fram till att det var det mest effektiva arbetssättet då en av oss kunde läsa upp och fastslå de enklare variablerna som till exempel tidning och månad medan den andra förde in svaren i SPSS. De variabler som krävde mer diskussion gick vi tillsammans igenom.

5.8 Bearbetning av empirin

Efter vi kodat allt material började vi vår bearbetning av empirin. För att kunna urskilja resultatet använde vi oss av SPSS där vi kan få ut frekvens- och korstabeller. Med mål att besvara frågeställningarna tog vi ut frekvenser som hjälpte oss med detta samt konstruerade bivariata tabeller för att söka samband. I dessa korstabeller kunde vi få ut procentsatser vilka hjälpte oss vid vidare jämförelse och analys. Vi valde sedan ut de resultat som hjälpte oss besvara frågeställningarna. Vi har även utfört signifikanstester enligt Cramer's V på de resultat där vi sökt samband. Detta för att kunna påvisa hur starka eller svaga tendenserna vi sett i sambanden verkligen är. Avslutningsvis kopplade vi våra teoretiska utgångspunkter samt tidigare forskning till de resultat vi kunnat urskilja.

5.9 Vår förkunskaps betydelse för resultatet

En sak vi varit tvungna att ta med i beräkningen är hur mycket vår förkunskap inom ämnet spelar roll för vår kodning. Vi läste båda två Genusvetenskap A vårterminen 2012 samt har ett intresse av genus som ämne och följer samhällsdebatten. Detta medförde bland annat att vissa namn som figurerade i artiklarna redan var kända för oss. Till exempel vet vi att Fanny Ambjörnsson är genusforskare även om det inte skulle stå "Fanny Ambjörnsson, genusforskare". Vi valde därför att koda henne som genusforskare, medvetna om att detta har att göra med vår förkunskap, men ansåg att alternativet – att koda henne som annan – snarare förstör än tillför studien något. En annan aspekt är de namn på genusforskare vi från början inte kände till och inte heller benämndes som genusforskare i de inledande artiklarna. Dessa kodade vi alltså som "annan person" till dess att senare artiklar benämnde dem som just genusforskare. Något som gjorde att vi valde att gå tillbaka och kodade om namnen, med samma motivering som ovan.

Även om vi besitter förkunskaper och ställer oss positiva till genusforskning i sig har detta inte påverkat vår undersökning. Vi har inget att vinna på att koda något felaktigt – en negativ artikel är alltid negativ och en positiv artikel är alltid positiv artikel enligt våra

tolkningsregler. Vi är medvetna om att vi gjort vår studie på tolkningsregler vi konstruerat. Dock har vi försökt att enligt kända metoder göra dessa så objektiva som möjligt för att uppnå gott resultat med hög reliabilitet.

5.10 Reliabilitet och validitet

Validiteten, att vi mäter det vi påstår att vi ska mäta, är central i en empirisk undersökning. Till att börja med måste vi bestämma våra teoretiska begrepp och använda rätt operationella mätverktyg, något som benämns begreppsvaliditet. Därefter söker vi resultatvaliditet, något som går att utvärdera först när insamlingen av empiri genomförs.¹⁰⁷ Våra frågeställningar har till stor del hjälpt oss hålla fast vid syftet om vad vi ämnar mäta. Vi har genom arbetsprocessen varit noggranna med att ha en tydlig koppling mellan vår teoretiska definition och den typ av empiri vi samlat in. Vi anser oss ha mätt det vi ville mäta.

För att vi fullkomligt ska kunna lita på att de resultat vi fått fram är tillförlitliga, sett till studiens kvalitet och noggrannhet, har vi valt att genomföra ett reliabilitetstest. Vi valde en metod som kallas interkodarreliabilitet för att genomföra detta. En metod vilken syftar i att vi själva går tillbaka och kodar om en mindre del av materialet. Vi valde ut tjugo artiklar och kodade om dessa, sedan jämförde vi vårt första resultat med det nya resultatet för att kunna se hur väl de två resultaten överensstämde med varandra.¹⁰⁸ Det hör sedan till bedömningen att avgöra vad som anses vara en tillfredsställande procentuellt överensstämmande nivå för att testet ska anses gjort sitt jobb. Beroende på vilken typ av variabel som mäts, hur svårplacerad den är, kan vi fastslå vad som är en okej siffra.¹⁰⁹ Variablerna som Tidning, År och Månad överensstämde helt. Den variabel som innehöll flest differenser var Positiv/Negativ/Neutral, där enbart en av våra tjugo artiklar kodades olika. Detta ger vår studie en hög reliabilitet.

5.11 Styrkor och svagheter i metoden

Det kvantitativa metodvalet visade sig ha både styrkor och svagheter under vår undersökning. Metoden har öppnat upp för möjligheten att gå igenom ett omfattande material vi inte hunnit om vi valt en kvalitativ metod. Eftersom utgångspunkten i vår studie var en kartläggning och därmed en översikt så kändes den kvantitativa metoden rätt. Däremot stötte vi på vissa svårigheter när artiklarna krävde mer av oss än bara kvantitativa analysverktyg, till exempel när vi skulle koda artikelns laddning och vår bedömning blev av större vikt än vid kodning av

¹⁰⁷ Esaiasson m.fl., sid. 63

¹⁰⁸ Esaiasson m.fl., sid. 235

¹⁰⁹ Esaiasson m.fl., sid. 235

tidning. Detta har gjort att vissa av våra artiklar fått en mer kvalitativ och tidskrävande behandling, medan andra enkelt gått att koda. Det finns ingen klar gräns mellan det kvantitativa och det kvalitativa. Å ena sidan tror vi att en kvalitativ innehållsanalys skulle kunnat bidra med en djupare förståelse för hur genusforskning skildras i svensk press, och detta hade varit intressant att genomföra. Å andra sidan anser vi att kvantitativ kartläggning behövdes som grund för att någon annan senare ska kunna ta avstamp och genomföra den kvalitativa delen.

En annan styrka i vår metod ligger i det stora materialomfång vi gått igenom. Storleken gav oss rutin och systematik i arbetet med artiklarna. Vi tror att detta bidragit till ökad reliabilitet för våra resultat i undersökningen. Första dagarna gick arbetet ganska långsamt men när vi hittat en fungerande arbetsmetod kunde vi koda 50 artiklar per dag, vilket i efterhand fått oss att fundera över huruvida vi kunnat inkludera all svensk press 2008-2012 i vår studie. Vi valde dock att hålla fast med vår avgränsning då den fortfarande känns relevant, och vi tror inte att de utelämnade tidningarna hade förändrat resultatet nämnvärt.

Den del av metoden vi resonerat mycket kring är våra tolkningsregler för positivt, negativt och neutralt. Att vi gjort det är såklart en styrka i metoden, men vi är medvetna om att alla beslut vi tagit spelat roll för resultatet. Vi hoppas att det finns en transparens i våra resonemang kring utformandet av dessa.

En svaghet vi konstaterat efter vår kodning när vi började sammanställa resultatet är våra sakområdets olika storlek. Sakområdet Kultur har potential att rymma fler artiklar än det lite smalare sakområdet Sexuella trakasserier. Detta på grund av att Kultur fungerar som en faktisk del av tidningen. Det var dock svårt att dela upp kulturkategorin i flera kategorier, då avgränsningarna kan skapa en mer missvisande bild i resultatet.

6. Resultat

Vi har valt att strukturera resultatet med utgångspunkt i våra tre frågeställningar. Dessa har sammanfattats i *Svensk press bild av genusforskning, De hörs mest* och *Fem år och vissa förändringar*. I bilaga 3 återfinns de tabeller vi byggt diagrammen på samt tabeller över den statistik som enbart redovisas i text.

6.2 Svensk press bild av genusforskning

Vårt resultat bygger på 425 artiklar mellan åren 2008-2012. Utan att jämföra antal publicerade artiklar som fångats upp under vårt sökord med antal publicerade artiklar om någon annan typ av forskning under samma tidsperiod är det svårt att säga huruvida siffran är hög eller låg. Därför har vi gjort sökningar på andra forskningsområden för att bilda oss en uppfattning. En sökning på cancerforsk* under perioden 2008-2012 ger 1245 stycken artiklar. Samma period med sökordet religionsforsk* ger 54 träffar och litteraturforsk* 557 träffar.¹¹⁰

Sydsvenskan toppar antalet publicerade artiklar

Det går att utläsa relativt stora skillnader mellan vilka tidningar som mest frekvent publicerar artiklar kring genusforskning mellan åren 2008-2012 (fig. 1). Sydsvenskan är flitigast i sin publicering av artiklar rörande genusforskning följt av SvD, GP och DN. Alla dessa tidningar har fäste i Sveriges största städer; Malmö, Stockholm och Göteborg och utkommer på morgonen. I botten finner vi Metro, som har en Stockholms-, en Göteborgs- och en Skåneupplaga, och DI. Vi kan även urskilja ett resultat där kvällspressen, Aftonbladet, Expressen och Kvällsposten, skriver färre artiklar än snittet som ligger på dryga 30 publicerade artiklar per tidning. Excellensstädernas tidningar; Corren, UNT, Folkbladet och VK skriver ungefär lika mycket om genusforskning, vilket ligger kring snittet.

¹¹⁰ Sökningar gjorda i Retriever 15 maj 2013

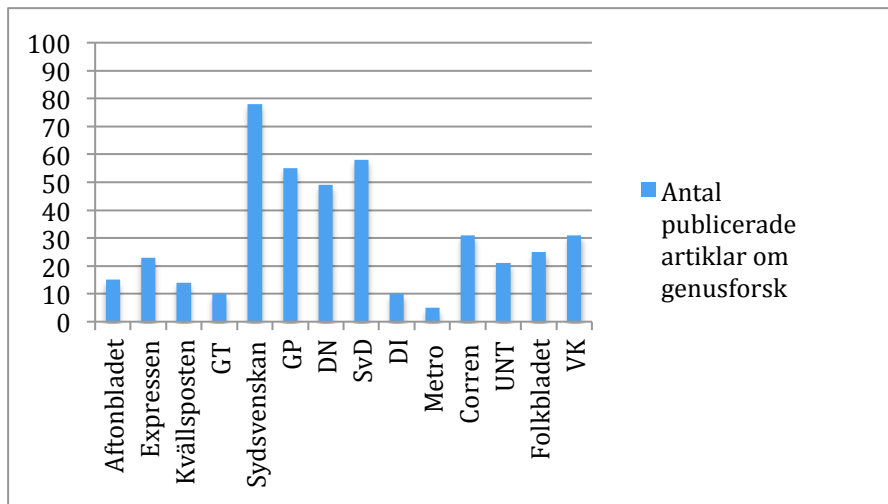

Fig. 1. Antal publicerade artiklar per tidning 2008-2012

Genusforskning blir nyheter

Den dominerande genren vårt sökord tar plats inom är nyhetsartiklar, dryga 60 procent av materialet återfinns på nyhetsplats (fig. 2). Därefter är hoppet ganska stort ner till debattartiklar följt av krönikor, recensioner och slutligen ledare. Slås allt åsiktsmaterial samman och ställs mot nyheter blir skillnaden inte lika markant mellan textgenrerna; cirka 60 procent av materialet utgörs fortfarande av nyheter och resterande del av åsiktsmaterial.

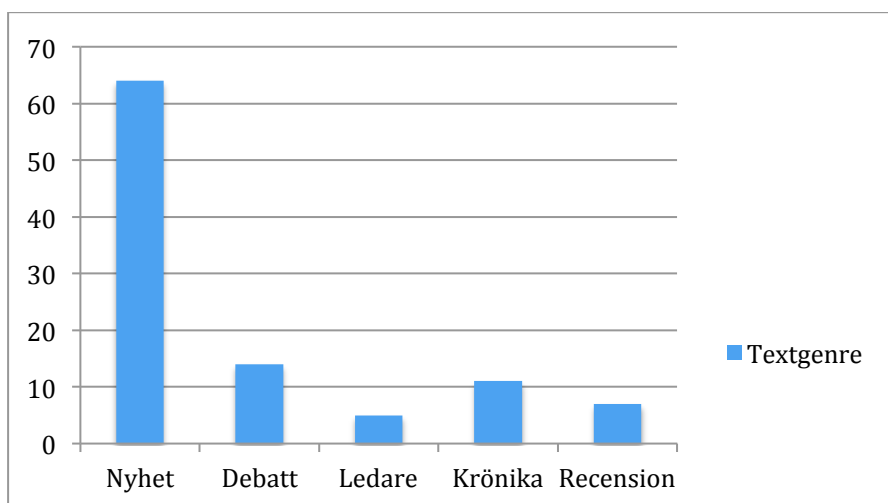

Fig. 2. Andel publicerade artiklar inom respektive textgenrer 2008-2012 (procent)

De flesta tidningar följer ovan redovisade snitt vad gäller fördelningen mellan textgenrer i vilka genusforskning nämns, med undantag för några få exempel. I till exempel Folkbladet är 92 procent av artiklarna på nyhetsplats vilket är en kraftig utstickare från snittet (tabell 1).

SvD har istället ett innehåll där 52 procent av materialet är av åsiktskaraktär, vilket alltså blir lägre än snittet.

Genusforskning figurerar främst inom kultur

Det är främst inom det samhälleliga sakområdet Kultur genusforskning figurerar (fig.3).

Glappet till nästa område, Skola, är relativt stort. Sedan fortsätter relativt lågt fördelade siffror mellan kategorierna och inom vissa figurerar genusforskning knappt alls.

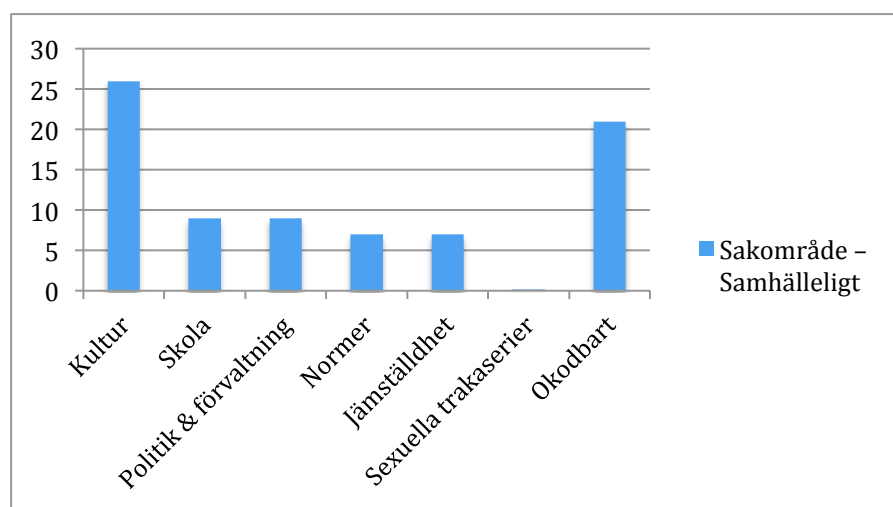

Fig. 3 Andel publicerade artiklar inom respektive Sakområde - Samhälleligt 2008-2012 (procent)

Vi har fått ett resultat innehållandes en relativt stor andel okodbart material. Detta beror på att vi kodat artiklar som haft ett huvudinnehåll rörande genusforskning enligt variabeln Sakområde - Forskning (fig. 4) kodats som okodbara om de ej varit placerbara under Sakområde - Samhälleligt.

Få artiklar om genusforskning handlar om forskning

Vårt resultat visar upp en tydlig bild av genusforskning där väldigt få artiklar faktiskt rör genusforskning som forskningsområde eller huvudämne. Många gånger kan vi se hur genusforskning bara nämns i en mening i en artikel med till exempel rubriken *"Legendarens jungfru blev sköldmö i norr"* (SvD, 2010-07-20) och inte alls handlar om genusforskning. Genusforskning nämns alltså ofta i sammanhang som inte berör ämnet som forskningsområde överhuvudtaget.

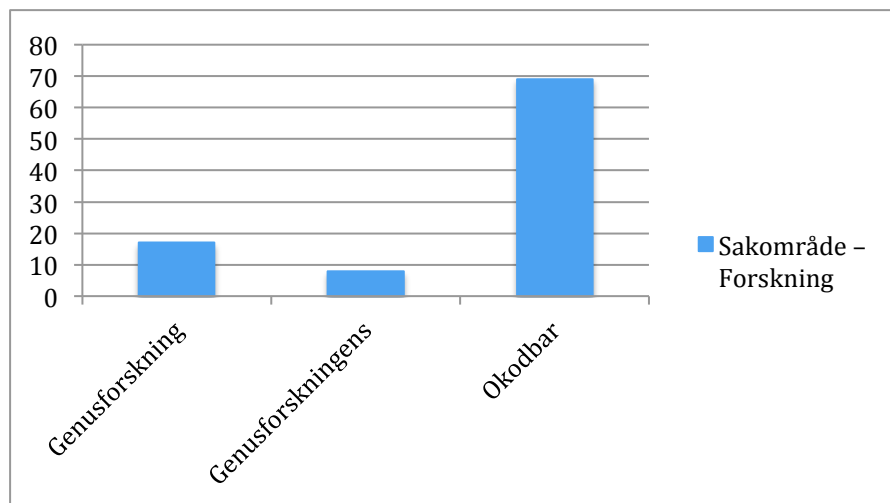

Fig. 4 Andel publicerade artiklar inom respektive Sakområde - Forskning 2008-2012 (procent)

Vi hade en tanke om att uppdelningen i två olika sakområden, ett samhällligt och ett forskningsorienterat, skulle möjliggöra för oss att sammankoppla dessa för att komma till andra dimensioner i resultatet. Till exempel hade vi en tanke om att Genusforskning under variabeln Sakområde - Forskning skulle tas upp i samband med till exempel Skola under Sakområde - Samhällligt, men så var inte fallet. Genusforskning nämns främst inom variabeln Kultur och handlar då enbart om kultur. På samma sätt förekom artiklar under forskningsområdena Genusforskningens villkor och Genusforskning ensamma utan sammankoppling till något annat sakområde. Sakområdena gick alltså inte in i varandra.

Dominerande neutralt och mer positivt än negativt

Den svenska pressen skriver övervägande neutralt i artiklar där genusforskning nämns (fig. 5). Det finns även en stor andel positiva artiklar i jämförelse med andelen negativa.

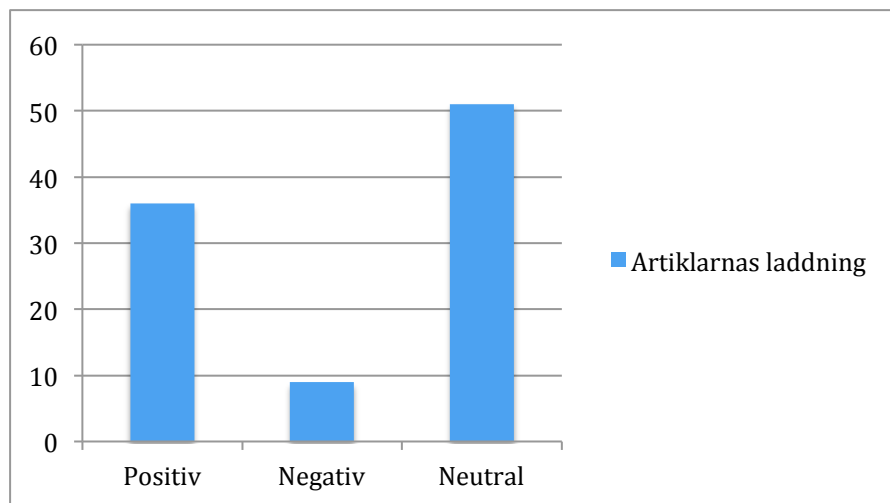

Fig. 5 Andel positiva, negativa och neutrala artiklar 2008-2012 (procent)

Ett exempel på en positiv artikel är *Den nya pappan* (Corren, 2011-09-12) där Roger Klinth, genusforskare, intervjuas som enda person och får stå oemotsagd. Detta utrymme kodas enligt våra tolkningsregler som något positivt. Nedan visas ett utdrag från artikeln:

”Vilka är det då som tar lång pappaledighet? Roger Klinth, genusforskare vid Linköpings universitet, vet. Han och kollegan Thomas Johansson har djupintervjuat ett 25-tal män i ett forskningsprojekt. – Det är lätt att tro att det är de unga männen som går i spetsen och tar ut allt mer föräldraledighet. Men så är det inte. De som tar ut sex månaders föräldraledighet eller mer är till största delen medelålders, välutbildade pappor, säger Roger Klinth.”

Krönikan *Dubbla måttstockar för hatet* (Corren, 2011-08-25) är ett exempel på hur det negativt laddade materialet kan se ut:

”Genusvetenskapen vid Göteborgs universitet känner ingen skräck. Tvärtom hade man fram tills helt nyligen ett formellt samarbete med Göteborgs Queerinstitut. När bloggare uppmärksammade saken meddelade universitetet att samarbetet är avbrutet – samtidigt plockades en text om det bort från hemsidan *Queers mot kapitalism*. Genusforskare på olika håll i landet reagerade med en stödaktion för Göteborgs Queerinstitut på Facebook. Även om forskare vars lön betalas med skattemedel omfattas av yttrande och föreningsfrihet. Men nog undrar jag hur reaktionerna hade sett ut om hela universitetet hade samarbetat med enskilda och enskilda forskare hade gett öppet stöd åt en högerkristen organisation som firade homohatets dag, eller en nationalistisk organisation som firade islamhatets dag?”

Artikeln *En sexig lady* (Kvällsposten, 2010-05-01) är ett tydligt exempel på hur stora delar av vårt neutrala material såg ut – recensionen handlar i huvudsak om *My fair lady* som just haft premiär i Köpenhamn och bara i sista meningen avslutas med en fråga till ”genusforskarna”. Nedan följer ett utdrag:

”Holten gillar ju innovationer och spex, och här saknas de inte. Redan ouvertüren bjuder på surprise, den cigarettökande drottningen i balscenen är förvandlade lik samma drottning som satt i drottningsslogen premiärkvällen och att han låter Eliza och Higgins till sist få varandra tror jag inte jag sett så tydligt förr som nu. Vad tycker genusforskarna om det?”

Ser man till enskilda tidningar kan dock stora skillnader gällande deras positivitet, negativitet och neutralitet urskiljas (fig. 6). Anledningen till att staplarna i fig. 6 inte alltid är hundra procentiga beror på okodbara delar av materialet vi fört in.

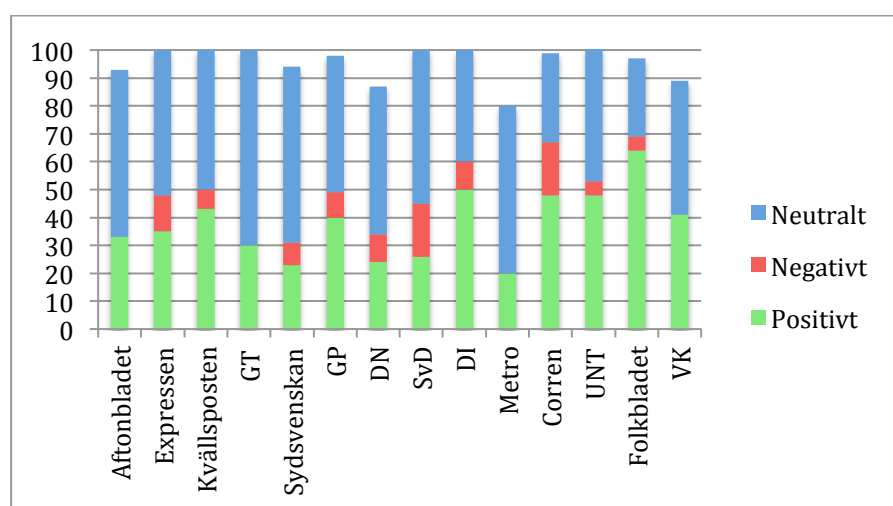

Fig. 6 Andel positivt, negativt och neutralt i förhållande till tidning 2008-2012 (procent)

Folkbladet har klart störst andel positivt laddade artiklar, det är sedan ett rejält glapp ner till nästa tidning, DI. Metro, SvD och DN hamnar i botten sett till andelen positiva artiklar. Vi har även sett ett samband med relativt hög signifikans mellan tidningar i excellensstäderna (Folkbladet, VK, Corren och UNT) och benägenheten att ha en hög andel positiva artiklar i materialet.

VK, tillsammans med Aftonbladet, Metro och GT, har inga negativa artiklar. De tre sistnämnda är tidningar med få publicerade artiklar totalt, medan VK publicerat 31 artiklar helt utan negativt innehåll. Detta kan ses som uppseendeväckande med tanke på att 41 procent av tidningens material är positivt. Corren och SvD är de tidningar med störst andel negativt

laddat innehåll. Vi kan även här se hur excellensstädernas tidningar utmärker sig genom att både ha högst procent negativt laddade artiklar (Corren) och lägst (VK).

Alla tidningar har genomgående störst andel neutrala artiklar. GT uppvisar hög neutralitet, även SvD och Aftonbladet har stor andel neutralt material. Lägst neutralitet finner vi hos Folkbladet och Corren.

Debattartiklar är mer negativa än krönikor

Vi har funnit ett samband mellan artiklarnas laddning och dess genrer med relativt hög signifikans. Nyhetsartiklarna är till största del neutrala och den största andelen negativa artiklar finner vi på debatt- och ledarsidorna. Den genre med störst andel positiva artiklar är recensionerna. I fig. 7 har vi sammanfört textgenrer med artikels laddning för en mer överskådlig bild, även här har vi funnit en viss andel okodbart material och därav når inte staplarna hundra procent.

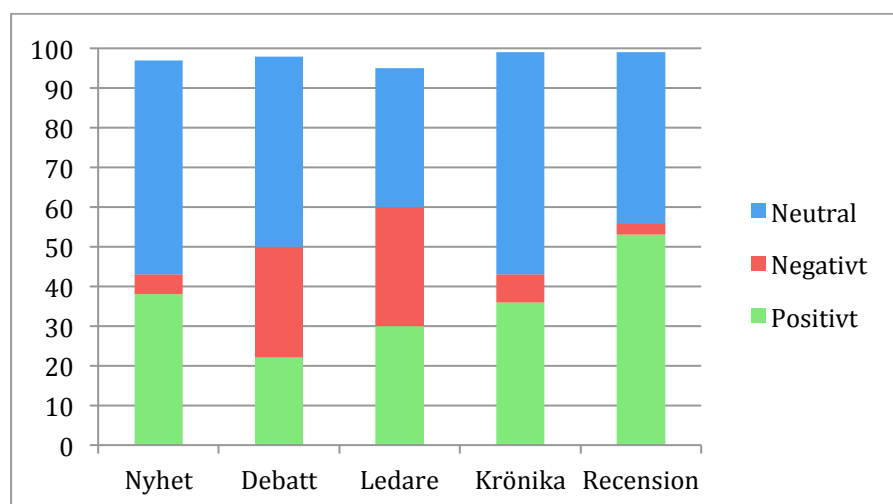

Fig. 7. Andel positivt, negativt och neutralt i förhållande till textgenre 2008-2012 (procent)

Rubriken avslöjar tidningen

För att skapa oss en bild av hur genusforskning skildras i svensk press är det av stort intresse att undersöka under vilka rubriker sökordet får träff. Vi har i resultatet kunnat urskilja vissa typrubriker när artikeln i första hand handlar om genusforskning och samtidigt återfunnits i morgontidningar. Dessa rubriker är positiva och handlar ofta om satsningar på genusforskning, anslag och utnämningar. Nedan följer några exempel:

Forskningsanslag till genusforskare – SvD

Amerikanska forskare nya hedersdoktorer – Sydsvenskan

Bra betyg för Umeå Universitet – VK

Genusforskare får 3,8 miljoner – Folkbladet

Beröm till satsning på genusforskning – VK

Ett annat mönster som kan urskiljas är hur kvällstidningar rubriksätter artiklar innehållande genusforskning. Till skillnad från annan press får inte genusforskningsanslag och genusforskning i sig utrymme utan rubrikerna handlar om forskning på ett ”roligare” sätt – mer bindestreck, mindre svåra ord. Här följer några exempel:

Attraktiva tjejer får killar att ge mer – Metro

Bli macho – lev längre – Aftonbladet

Bruden bestämmer var tårtan ska stå – Aftonbladet

Kostymen är på väg bort – Expressen

Rosa gym – för att tjejer ska träna – Aftonbladet

Jösses flickor – nu är ni på väg att ta över världen – Expressen

6.3 De hörs mest

För att kunna avgöra huruvida svensk press bevakning och bild av genusforskning speglar verkligheten är det av stort intresse att undersöka vilka personer som kommer till tals i artiklar rörande genusforskning. I modereportage berättar moderedaktörer, designers, stylisterna och modebloggare om vad vi ska satsa på inför sommaren, men vem talar i frågor gällande genusforskning? Nedan återfinns en kartläggning över vilka röster som hörs.

Genusforskare är sällan skribenter

I endast knappa tre procent av det totala antalet artiklarna är en genusforskare artikelförfattare (tabell 2). Det är dock bara inom åsiktmaterial, främst debattartiklar, genusforskare kan förväntas fungera avsändare. I debattartiklar där genusforskning nämns är en genusforskare

skribent i 12 procent av artiklar (tabell 3). Genusforskare är i låg utsträckning avsändare i svensk press.

I 75 procent av det totala antalet artiklar är någon annan än en genusforskare skribent, denna grupp skribenter består mestadels av journalister vilket skapar vissa svårigheter i våra försök att urskilja några direkta tendenser (tabell 4). Det vi dock kan se är att Bo Rothstein, statsvetare, är upphovsman till dryga två procent av det totala antalet artiklar, något som trots sin knapphet ändå sticker ut i resultatet. Rolf Jakobsson, journalist på VK, är också artikelförfattare till två procent av det totala materialet följt av Malin Ejide, Marika Formgren, Sara Meidel och Åsa Breving som samtliga står som skribenter för vardera en procent av materialet. I 22 procent av vårt material gick det ej att utläsa vem som var sändare. Många gånger har även avsändare fallit bort i Retrievers upphämtning av data.

Genusforskare citeras

En genusforskare är citerad i 28 procent av artiklarna, jämfört med siffran 39 procent för Annan person citerad (tabell 5 och 6). Vi anser det vara mycket intressant att söka efter samband mellan variablerna Genusforskare citerad och Genusforskare nämnd. Vi kan se att hälften av gångerna som en genusforskare är nämnd i en artikel är hen också citerad (tabell 7). Detta samband har en hög signifikans.

Då vi kunnat se att en stor del av våra artiklar i huvudsak inte handlar om genusforskning blir siffran för Annan personen citerad hög i jämförelse med Genusforskare citerad. I 27 procent av artiklarna citeras någon annan utan att en genusforskare citeras. Vi kan även se att en genusforskare och någon annan person är citerade tillsammans i 12 procent av artiklarna och att en genusforskare ensam citeras i 16 procent av artiklarna. I 45 procent av artiklarna citeras ingen (tabell 8). Känslan vi fick under undersökningen är att genusforskare och annan person kommer till tals ungefär lika ofta, men genusforskare mer i artiklar som faktiskt rör genusforskning.

Ingen genusforskare stack ut vad gäller mängd citat. Det är en skara på sex personer som förekommer något oftare än de andra i listan på dryga 65 namn (tabell 9 och 10). David Tjeder, genusforskare och Fil. dr, vikarierande lektor vid Stockholms Universitet, är citerad i tre procent av artiklarna vilket motsvarar 11 stycken. Andra personer som också förekommer i mer än en procent av artiklarna är Lars Jalmert som citeras i sju stycken, Roger Klinth och Tiina Rosenberg med vardera sex citationer samt Kerstin Alnebratt och Fanny Ambjörnsson med vardera fem.

Då variablerna Annan person citerad namn och Annan person citerad namn 2 fångar upp de två namn som först nämns i artiklar blev resultatet av mycket spretigt karaktär. Listan på namn blev lång, men ingen speciell person sticker ut – ingen av namnen har citerats i fler än 0,5 % av artiklarna.

6.4 Fem år och vissa förändringar

Att addera ett tidsperspektiv till ovanstående resultat ger oss ytterligare en dimension som gör att vi kan urskilja förändringar i rapporteringen om genusforskning 2008-2012.

Ökat antal artiklar om genusforskning

Vi kan se en ökning i antalet publicerade artiklar mellan våra undersökta år (fig. 8).¹¹¹ 2012 är det år då vårt material omfattar störst antal artiklar. Förändringen går från 62 publicerade artiklar år 2008 till 115 stycken 2012.

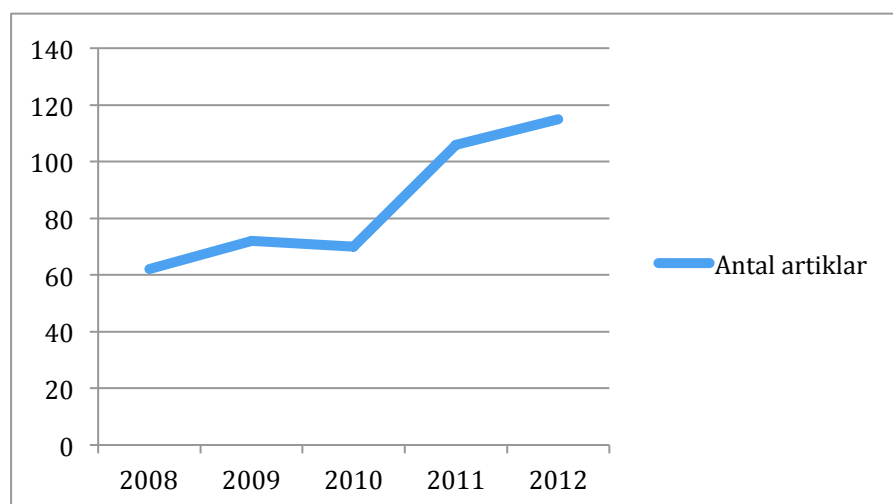

Fig 8. Antal publicerade artiklar 2008-2012

Vi har även kunna urskilja en tendens där oktober är den månad då genusforskning nämns oftast (fig. 9). Vi kan även se en övervikt av publicerat material mot slutet av året – oktober, november och december. I juli skrivs det minst om genusforskning utslaget på åren 2008-2012.

¹¹¹ Detta med reservation för ”länkade dokument” som kom med i vårt material och bestod av halva eller trasiga artiklar vi inte kunde läsa in. De länkade dokumenten gäller åren 2008 till 2010 och medförde att vi gick från våra ursprungliga 492 artiklar till 425 kodbara artiklar. Detta bidrar såklart till statistiken, något vi är medvetna om men inte kunde påverka.

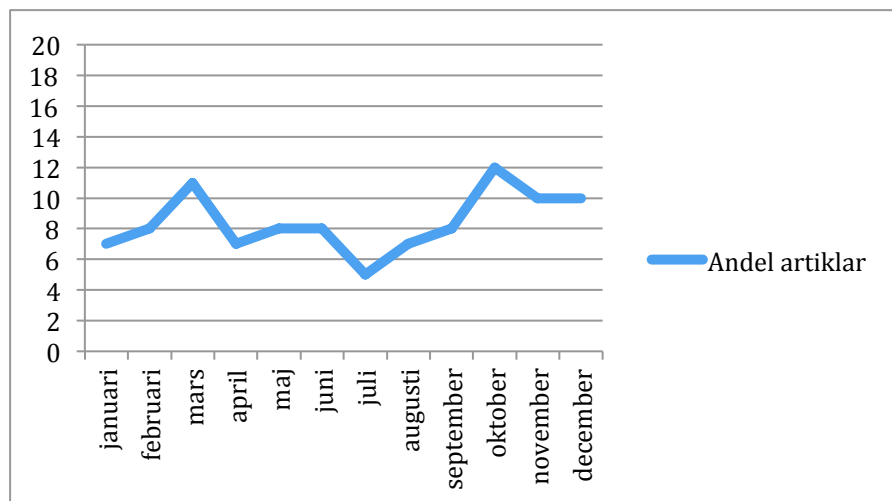

Fig 9. Andel publicerade artiklar fördelade på månader 2008-2012 (procent)

I förhållandet antal publicerade artiklar och tidning går det inte att avläsa någon generell förändring i ökat eller minskat antal publicerade artiklar över tid. Bara en tidning utmärker sig markant – Corren går från noll publicerade artiklar 2008-2010 till att ha publicerat 20 artiklar 2011 och 11 artiklar 2012. DI går åt motsatt håll med fyra publicerade artiklar 2008 till att 2011 inte skrivit något alls och 2012 enbart en artikel (tabell 11).

Artiklar rörande genusforskning har blivit mer positiva

Sett till år och artikels laddning kan vi urskilja en ganska stabil ökning i andelen positivt laddade artiklar, vilket bidragit till en minskad andel negativt laddade artiklar. År 2011 ser vi en tydlig uppgång i positivitet och negativitet, samtidigt som neutraliteten sjönk (fig 10).

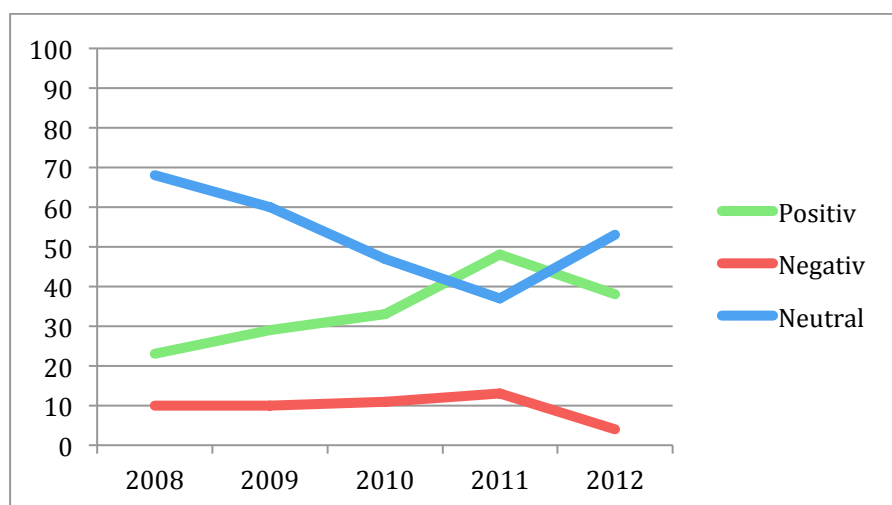

Fig 10. Förändringar i artiklarnas laddning 2008-2012 (procent)

Debatten om genusforskning har minskat

Vi kan mellan våra undersökta år urskilja en tydlig minskning av andelen publicerade debattartiklar (fig. 11). Störst andel debattmaterial återfinns år 2008 då knappa 30 % av det totala materialet bestod av debattartiklar till att 2012 ha minskat rejält till cirka tio procent. Debatten verkar ha tappat mest fart under 2011.

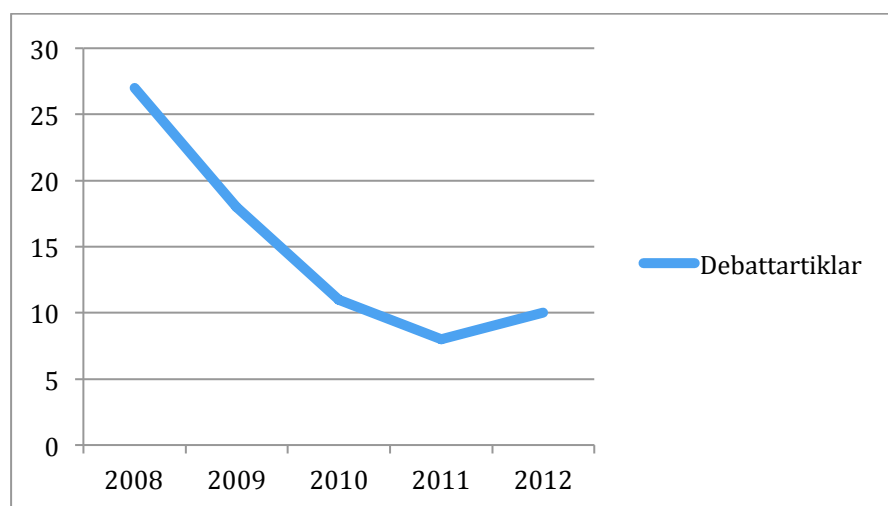

Fig 11. Andel publicerade debattartiklar av det sammanlagda antalet artiklar 2008-2012 (procent)

Dessa minskade debattsiffror ökar dock när vi slår samman allt åsiktsmaterial. Vi kan fortfarande se en minskning i denna typ av publicerade artiklar, men inte alls av samma kaliber som enbart sett till debattartiklar (fig. 12).

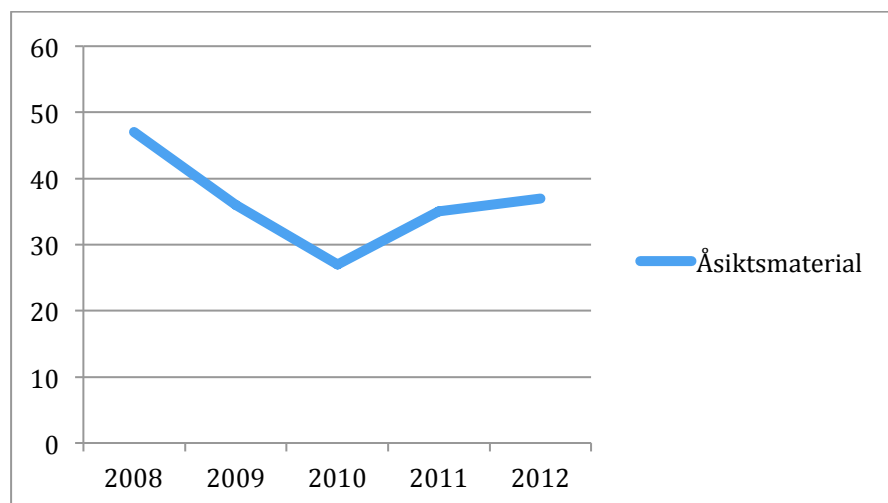

Fig 12. Andel åsiktsmaterial av det antalet artiklar 2008-2012 (procent)

Genusforskare skriver inte så mycket

Det år som sticker ut med flest andel genusforskare som skribenter är 2011, fem procent av det sammantagna materialet är detta år skrivet av en genusforskare (tabell 12). Det är en förhållandevis låg siffra, men sett till 2010 då ingen genusforskare var skribent sticker den ändå ut. 2012 var tre procent av artiklarna skrivna av en genusforskare.

Något som däremot inte har förändrats nämnvärt över tid är huruvida genusforskare är citerade eller ej. I 20-30 procent av artiklarna får en genusforskare tala, en bild som varit konstant över de fem år vi undersökt. Den högsta siffran ser vi under 2011 med 33 procent, medan den lägsta återfinns år 2009 med 21 procent (tabell 13).

Precis som genusforskares talan i artiklar verkar vara relativt konstant verkar även andra personers talan vara det. Under de fem år vi undersökt är det bara 2011 som sticker ut med fler andra citerade personer än genusforskare. Annars så är det extremt små differenser under åren 2008-2012 (tabell 14).

6.5 Sammanfattning av resultat

Vi kan konstatera att det under 2008-2012 skrevs knappt hundra artiklar per år om genusforskning. Sydsvenskan är den tidning som publicerat flest antal artiklar om genusforskning och Metro minst. Artiklarna hamnar främst på nyhetsplats och resterande material är av åsiktskaraktär. Det sakområde genusforskning främst nämns inom är kultur och väldigt få artiklar har ett huvudsakligt fokus på genusforskning.

Den svenska pressen skriver övervägande neutralt om genusforskning, men vi har även funnit en större andel positiva artiklar jämfört med de av negativ karaktär. Den tidning som skriver mest positivt är Folkbladet och för störst andel negativa artiklar står Corren och SvD.

Genusforskare är nästan aldrig skribenter av artiklarna där genusforskning nämns. Genusforskare är citerade i hälften av artiklarna de nämns i. Sammantaget ser vi inte något mönster gällande vilka namn som sticker ut som extra aktiva skribenter. Det vi kan se är att genusforskare verkar få relativt mycket utrymme att prata, även om de inte är benägna att skriva särskilt många egna artiklar.

Vårt resultat visar på en ökning av antal publicerade artiklar innefattande vårt sökord åren 2008-2012. Artiklarna har under vår femårsperiod minskat i negativitet och ökat i positivitet. Andelen debattartiklar har minskat, så även det sammantagna åsiktsmaterialet.

7. Analys

Vi kommer i detta kapitel analysera de resultat vi kommit fram till utifrån de teorier och den tidigare forskning vi tagit del av och presenterat i kapitlen *Teoretisk utgångspunkt* och *Utgångspunkt i tidigare forskning*.

7.2 Genusforskning och demokrati

Att massmedia ibland benämns som den ”tredje statsmakten” beror på att de i stor utsträckning bidrar till att forma samhällsdebatten.¹¹² I Sverige är massmedia och demokrati beroende av varandra på så sätt att medias uppgift är att förmedla sanningsenlig information till och främja deltagande hos allmänheten.¹¹³ Vi kan dock inte säga om den bild svensk press förmedlar är sann eller inte. Det vi *kan* säga är att genusforskning har gått från att 2008 i högre utsträckning ta plats på debattsidor och vara av större negativ och positiv karaktär, till att 2012 ha en satt plats på dagordningen med ett övervägande neutralt innehåll. Betyder detta att media är mer eller mindre demokratisk i sin roll som informationsspridare? Å ena sidan är den höga andelen positiva artiklar en vinkling, och en indikation på att media lutar åt ett visst håll i sitt angreppssätt av genusforskning. Å andra sidan kan vi heller inte fastslå detta, då vi inte vet vad den sanna bilden är. Händelserna i sig som svensk press sedan gör till nyheter är kanske av mer positiv och neutral karaktär än negativ. Med denna tanke som bakgrund skulle medias roll som demokratisk informationsspridare inte uppfyllas om denna bild ej förmedlades.

En annan aspekt vi inte kan bortse från är huruvida våra tolkningsregler och förkunskaper spelat in i vår tolkning av materialet. Våra kriterier för vad som anses klassas som neutralt, positivt och negativt spelar roll. Vårt sökord och våra tolkningsregler gör att en stor del av materialet tolkas positivt. I grunden är fortfarande medias roll som demokratisk informationsspridare något som sker genom neutral nyhetsrapportering. Därför är enbart 51 procent neutrala artiklar något som tyder på en vinkling, men med det inte sagt att det informativa idealet ändå kan vara uppnått.

För att sätta vårt resultat i ett sammanhang har vi gjort en jämförelse med resultatet i Lindströms studie *DN-debatt*. I jämförelsen kan vi se en nästintill oförändrad bild av forskares medverkan i debatten som skribenter. Dock går det inte att jämföra resultaten fullt ut då stora skillnader i metod och avgränsning finns – den tidigare studien bygger enbart på

¹¹² Westerståhl, sid. 234-235

¹¹³ Strömbäck, sid. 332

DN:s debattsidor under november 1995 och avser undersöka forskare i allmänhet. Då DN ses som en viktig arena för förmedling av opinion har vi ändå valt att göra vissa jämförelser, medvetna om studiernas olikheter. Det är intressant att genusforskare inte verkar skilja sig från forskare i stort när det gäller antal publicerade debattartiklar. Både i vår studie och *DN-debatt* hamnar resultatet på mellan 12-13 procent.

För att media, enligt Participatory-modellen, ska fullfölja sitt demokratiska uppdrag ska de bidra till allmänhetens medverkan i debatten.¹¹⁴ Detta uppnås genom att informera allmänheten om *hur* de gör för att delta i debatten samt *att* de kan påverka. Vi gör antagandet att majoriteten av allmänheten, genusforskare inkluderade, känner till lagen om yttrandefrihet och möjligheten att göra sin röst hörd, till exempel via debattsidor. Med detta som grund blir därför det uppvisade resultatet, där genusforskare inte skriver egna artiklar om genusforskning, anmärkningsvärt. Antingen beror det på att genusforskare, kanske som representanter för allmänheten, inte strävar mot nästa steg i den perfekt normativa demokratin, Deliberative-modellen, som innebär väldigt högt deltagande. I Deliberative-modellen förs diskussioner mellan allmänhet och beslutsfattare konstant för att sedan ligga till grund för beslut.¹¹⁵ Eller så är det låga antalet publicerade artiklar av genusforskare ett tecken på att genusforskare inte behöver eller vill debattera. Oavsett är genusforskares frånvaro som skribenter något som självklart påverkar deras möjlighet att påverka medias förmedling av verkligheten.

Samtidigt som genusforskare lyser med sin frånvaro som skribenter, väljer den svenska pressen många gånger att plocka in dem som experter, gärna genom citat. I knappt en tredjedel av våra artiklar får en genusforskare höras. Precis som Engström kom fram till i sin studie, har vi kunnat konstatera att genusforskare ofta får figurera källor och experter i forskningsanknuten journalistik. Att genusforskare får agera på detta sätt i nyhetsartiklarnas forskningsrepresentation är en del av journalistikens konstruktion av sig själv som pålitlig förmedlare av objektiv information till allmänheten.¹¹⁶ Frågan vi ställer oss, med vårt och Engströms liknande resultat som bakgrund, är om svensk press genom sitt val att ta in genusforskare blir opinionsbildare, eller om de bara fyller sin demokratiska funktion. Även om inte genusforskarna tar chansen att skriva debattartiklar, tar de i alla fall chansen att höras på nyhetsplats. Kan genusforskares mediala utrymme på nyhetsplats påverka deras behov av att figurera som skribenter? Enligt McCombs kommer allmänheten att tänka på olika frågor

¹¹⁴ Strömbäck, sid. 336

¹¹⁵ Strömbäck, sid. 336

¹¹⁶ Engström, sid. 244

beroende på hur de presenteras i media.¹¹⁷ Om då genusforskare känner att de blir rätt presenterade i svensk press känner de förmodligen att de fått fram sina frågor och inte behöver framträda i debatten i samma utsträckning.

7.3 Genusforskningens nya plats på dagordningen

Då vår studie tar avstamp i Sands rapport är det av stort intresse att jämföra vårt uppvisade resultat med det han kom fram till 2007. Sand visade upp en bild där det skrivs allt mer om genusforskning, tendenser även vi kunnat se. Vi har även, likt Sand, funnit en övervägande neutral behandling av genusforskning från den svenska pressens sida där nyhetsgenren är den vanligaste textgenre som genusforskning nämns inom. Då vi inte använt oss av samma sökord som Sand är våra studier inte helt jämförbara och vi är medvetna om att sakområden skulle kunna vara just en sådan sak som inte är helt jämförbar. Sands material syns främst inom sakområdena Genuspedagogik, Jämställdhet i arbetslivet, Genusforskningens villkor och Politik och förvaltning. De första två kategorier har vi ej valt att ta med då vi knappt fann någon artikel som passande för dessa sakområden. Vi har även, till skillnad från Sand en variabel för sakområden gällande forskning och en för sakområden som berör det samhällseliga perspektivet. Under vår variabel Sakområde – Forskning kunde vi placera några artiklar under Genusforskningens villkor, dock inte i samma utsträckning som i Sands resultat. Politik och förvaltning var heller inte den en kategori vi fann mycket material under.

Den största skillnaden mellan vårt och Sands resultat är hur Sand kommit fram till att genusforskare ofta intar en försvarsposition i debatten. Vi har för det första inte kunnat urskilja någon direkt debatt, ett av våra mest signifikanta resultat, och när debatt funnits har genusforskare knappt medverkat i den.

Att vårt resultat följer Sands med ett ökat antal uppvisade artiklar om genusforskning över åren tror vi stärker analysen om ämnets utökade plats på dagordningen, men vårt resultat har även visat upp en annan intressant aspekt. Det faktum att 75 procent av artiklarna som fångats upp av vårt sökord inte främst handlar om genusforskning är ett av våra mest utmärkande resultat. Då dagordningsteorin handlar om hur media ger olika sakfrågor utrymme i den politiska debatten kan vi utifrån vårt resultat konstatera att genusforskning sällan behandlas på det sättet.¹¹⁸ Genusforskning verkar inte vara en egen sakfråga.

¹¹⁷ McCombs, Shaw, Weaver, sid. 7

¹¹⁸ Asp, sid. 48

Dels kan detta tolkas som att genusforskning inte alls har en plats i svensk press dagordning utan bara nämns i andra sammanhang. I många artiklar fick vi leta länge efter vårt sökord, vilket säger något om att genusforskning många gånger inte är artiklarnas huvudfokus. En annan tanke, som förefaller rimlig utifrån våra teoretiska perspektiv, är att medias sätt att involvera genusforskning och genusforskare i artiklar tyder på att genusforskning *har* en satt plats på dagordningen fast på ett annat sätt. Att andelen debattartiklar ebbat ut i samband med att andelen artiklar på nyhetsplats samtidigt ökat mellan 2008-2012 anser vi vara ännu en markör som stärker genusforskningens typ av plats på dagordningen. Genusforskning kan 2012 nämnas i alla typer av sammanhang utan ifrågasättande, en definitiv utveckling från hur det sett ut tidigare. Har svensk press bidragit i sin roll som opinionsbildare genom att lyfta genusforskning från debattsidorna till nyhetsplats och därigenom bidragit till den minskade debatten?

När pressen förmedlar utvalda dagordningar och opinioner innebär det också att de deltar i opinionsbildningen.¹¹⁹ Ett tänkbart scenario är att den ökade nyhetsrapporteringen om genusforskning i kombination med dess nya plats på dagordningen – där ämnets tas upp i olika sammanhang utan frågande – bidragit till en legitimitet av genusforskning bland allmänheten, något som i sin tur resulterat i att grunden för diskussion idag inte finns kvar på samma sätt. Frågan är huruvida svensk press speglar opinionen eller skapar opinionen. Ska vi tro på Petersson som menar att våra tankar formas av massmedias olika påverkansvägar, så ter det sig fullt rimligt att media här ändrat allmänhetens inställning till genusforskning.¹²⁰

En annan intressant aspekt av resultatet är hur olika tidningar uppvisar olika frekvens i sin rapportering om genusforskning. Sydsvenskan står för 18 procent av allt material, och förefaller därför ha en annorlunda dagordning än den sällan rapporterade Metro (en procent). Excellenstidningarnas tidningar placerar sig relativt jämnt i antal publicerade artiklar, och ingen av tidningarna hamnar varken högt eller lågt. Vi kan tänka oss att det i städer där det satsas på genusforskning också borde finnas ett visst redaktionellt fokus i den lokala tidningen på detta. Jämfört med DN, Sydsvenskan, SvD och GP publicerar excellenstädernas tidningar få artiklar, men jämför vi med till exempel gratistidningar och kvällspress har genusforskning definitivt en plats på dagordningen. Vad är det då som sker på redaktionerna? Våra tidningars olika gatekeepersfunktioner verkar bidra till en totalt skild nyhetsvärdering.¹²¹

¹¹⁹ Larsson, sid. 28

¹²⁰ Petersson, sid. 124

¹²¹ Weibull, Hadenius, Wadbring, sid. 303

Corren publicerade noll artiklar år 2008-2010 för att sedan stå för en drastisk ökning till 20 artiklar år 2011 och 11 artiklar 2012. De är i stort sett den enda tidning som uppvisar någon typ av förändring över tid. Correns plötsliga omvärdering av genusforskningens nyhetsvärde kan möjligen bero på att Linköpings universitet 2011 utnämndes till excellensstad inom genusforskning. Prakkes nyhetsvärderingsmodell innehållande de tre faktorerna; en nyhets närhet i tid, kultur och rum blir här applicerbara.¹²² I och med utnämning som excellensstad blev genusforskning ett område där både rums- och tidskriteriet uppfylldes extra väl, därav kan analysen om att genusforskningsnyheter värderades annorlunda dras. Kulturkriteriet är i stort sett alltid, kanske mer eller mindre, uppfyllt vad gäller genusforskning i Sverige då vi inte kan kalla ämnet främmande – varken vad gäller ur forsknings- eller genusaspekten.

7.4 Framing av genusforskning

Vi har tidigare konstaterat att genusforskning fått en annan, mer självklar, plats på svensk press dagordning. Frågan vi nu ställer oss är vilken verklighet svensk press väljer att presentera för oss. Med hjälp av teorin om framing kan vi undersöka inte bara *vilka* ämnen svensk press faktiskt tar upp utan också *hur* dessa tas upp.¹²³ Ett översiktligt sätt att skapa sig en bild av hur genusforskning skildras i svensk press är att se till vilka rubriker artiklar om genusforskning figurerar under. Svensk press framear genusforskning, de gånger ämnet nämns som egen sakfråga, under positiva rubriker om ”satsningar”, ”anslag” och ”utnämningar”. Dessa rubriker syns främst i morgontidningar och blir deras sätt att konstruera verkligheten på. När kvällstidningarnas artiklar handlar om genusforskning förenklas resultaten för mer slagkraftiga rubriker. Vi har alltså sett stora skillnader i hur de olika tidningarna konstruerar bilden av genusforskning – när morgontidningarna fokuserar på genusforskning som forskningsområde och yrke väljer kvällstidningarna att presentera en annan, lite ”roligare” och mer ”lätsam” bild. Kvällstidningarnas rubriker ska locka till lösnummerförsäljning, något som även gratistidningen Metro är beroende av på grund av sin reklamfinansiering. Kvällstidningarna målar med sina rubriker upp en mer oproblematiserad verklighetsbild, där genusforskning ramas in i under den forskningsjournalistik Engström pratar om.¹²⁴ Dessa olika frameings av genusforskning leder förmodligen till att en person

¹²² Weibull, Hadenius, Wadbring, sid. 303

¹²³ McCombs, Shaw, Weaver, sid. 3

¹²⁴ Engström, sid. 243

som enbart tar del av Aftonbladet har en annan bild av genusforskning än en person som tar del av allt, eller någon som bara läser av VK.

På samma sätt finns det skillnader vad gäller konstruktioner av verkligheten i tidningarnas genreplacering av genusforskning. Att artiklar där genusforskning nämns i störst utsträckning blir nyhetsartiklar tyder på att svensk press skapar en bild av genusforskning som legitimt nyhetsämne.¹²⁵ Med tanke på att vi inte utfört någon jämförande studie är det svårbedömt huruvida de 60 procent av vårt material, som utgörs av nyhetsartiklar, anses vara högt eller lågt. Det vi dock kan se, som blir av hög relevans, är skillnaderna tidningarna emellan. Tidningarna besitter makten att sätta dagordningen genom att välja vilka textgenrer genusforskning ska synas inom. Vad säger Folkbladets framing av genusforskning i relation till SvD:s? Tidningarna presenterar två olika verklighetsskapande bilder av genusforskning för allmänheten. Bor du i Umeå och läser Folkbladet är det ett rimligt antagande att din bild av genusforskning är som något självklart på nyhetssidan då 92 procent av genusforskningsartiklarna i tidningen återfinns på nyhetsplats. Läser du istället SvD är det mer troligt att du till 50 procent ser genusforskning som ett forskningsämne som fortfarande debatteras då ämnet har en annan typ av plats på dagordningen – hälften av tidningens artiklar om genusforskning figurerar på debattsidorna. I sakfrågor där allmänheten har personliga erfarenheter, något som skulle kunna vara fallet i excellensstaden Umeå, har det visat sig att massmedier kan ha mindre betydelse för vad som sätts på dagordningen.¹²⁶ Möjligtvis skulle den stora satsningen på genusforskning i Umeå medfört att allmänheten har kommit i kontakt med genusforskning på ett eller annat sätt och att svensk press bild därför inte spelar lika stor roll för dem.

Det sakområde vi fann absolut störst andel material inom var kulturkategorin. Engström ställer i sin studie kulturgenren mot nyhetsgenren, något inte vi gör. Engström pratar om kulturjournalistiken som en journalistik omgiven av intellektualitet, bildning och reflekterade hållning. Detta verkar passa bra ihop med genusforskning som även den har en grund i ifrågasättande och dekonstruktion av begrepp.¹²⁷ Genusforskning har enligt vårt resultat en naturlig plats på kultursidorna, det recenseras böcker av kända feminister och skrivs långa porträtt om framträdande personligheter med genuskoppling. Det verkar finnas utrymme på kultursidorna för problematisering och diskussion. Vi skulle kunna anta att detta är resultatet

¹²⁵ Asp, sid. 48

¹²⁶ Asp, sid. 49

¹²⁷ Engström, sid. 245

av tidningarnas gatekeepingsfunktioner som ser kultursidornas som genusforskningens självklara forum.¹²⁸

7.5 Genuskonstruktioner i svensk press

Vi har tidigare kunnat fastslå att media konstruerar en bild av verkligheten, allt för att allmänheten ska kunna skapa sig en uppfattning om det samhälle vi lever och verkar i. Det media tar upp blir vår världsbild. Men hur ser konstruktionen ut när den behandlar ett ämne som behandlar konstruktion?

Vår studie om hur svenska press framställer genusforskning handlar till viss del om just det. Enligt Butler, Connell och flera framträdande genusteoretiker är könet något konstruerat. Män och kvinnor är enligt dem sociala konstruktioner vilket utgör kärnan för hela genusvetenskapen. I vårt resultat visade det sig att en genusforskare uttalar sig i nästan en tredjedel av artiklarna. När genusforskare får utrymme och kommer till tals i det mediala rummet i frågor rörande just män och kvinnor får vi anta att de då talar om kön på ovan beskrivna sätt, som något konstruerat. Svensk press, med sina dagordningar, gatekeepers och framings förmedlar sedan sin bild, sin konstruktion, vidare till allmänheten som sedan tar del av informationen. Vi har kunnat finna två typer av denna konstruktion av konstruktioner; den första typen handlar om när genusforskare får komma till tals genom citat och den andra när något en genusforskare skrivit/framfört/filmatiserat etc. blir recenserat eller tas upp i press.

I den första typen, när en genusforskare citeras, kan vi konkret föreställa oss processen där en konstruktion görs av en konstruktion, ett slags metaperspektiv. Vi antar att genusforskaren är citerad i egenskap av forskare eller expert – därmed blir utrymmet och uppmärksamheten för genusforskaren samt vad hen säger det centrala. Vi som läser får ta del av genusforskarens åsikter och problematiseringar, och eftersom pressen använder genusforskaren som expert blir åsikterna legitima. Vi kan anta att det inte sker något större ifrågasättande av genusforskarens teorier, då hen används i sammanhanget just för sin expertis på området. Pratar då genusforskaren om konstruktioner av könet och svensk press sedan konstruerar bilden vidare till allmänheten kommer genusforskarens teorier alltså nå allmänheten och bilden av genus och kön som konstruerat bli allmänhetens bild.

Ett tydligt exempel på den andra typens konstruktion av konstruktioner uppstår till exempel i bokrecensioner. Vårt material bestod av ett oväntat stort antal recensioner rörande olika genusrelaterade verk på kultursidorna. Mest utmärkande var ett stort antal recensioner

¹²⁸ Petersson, sid. 172

av boken *Rosa – den farliga färgen* skriven av genusforskaren Fanny Ambjörnsson. Definitionen av recensioner är att bedöma och beskriva någon annans verk, men vilka verk som tas upp och bedöms är en annan fråga nära knuten till medias dagordning. Här kunde vi se att svensk press ansåg att en avhandling kring genuskonstruktioner var värdig så pass mycket uppmärksamhet att hälften av våra undersökta tidningar (sju stycken) valde att recensera den. Det som blir intressant är också *hur* boken bedöms och *hur* den beskrivs då dessa indirekt visar hur konstruktioner av konstruktioner formas i media. De flesta recensioner var av positiv karaktär vilket ytterligare bidrar till en förstärkning ut mot allmänheten av genusteoretikernas tankar om kön som något konstruerat.

7.6 Sammanfattning av analys

Vi har sammanfattningsvis valt att lyfta tre olika analyspunkter vi ansåg utmärkande. Den första punkten rör det faktum att artiklar som fångats upp av vårt sökord i huvudsak inte handlar om genusforskning vilket vi anser är ett tecken på hur genusforskning fått en annan plats på dagordningen. Genusforskning har en så pass satt plats på dagordningen att artiklar som i huvudsak handlar om något annat kan nämna genusforskning eller genusforskare utan att det verkar uppseendeväckande. Vår analys är att svensk press bidragit i sin roll som opinionsbildare genom att lyfta genusforskning från debattsidorna till nyhetsplats och därigenom bidragit till den minskade debatten.

Nästa aspekt är att vi tillsammans med den minskade debatten ser en allt mer positiv bild av genusforskning i den svenska pressen. Vi tänker oss att den höga andelen positiva artiklar antingen kan förklaras med att svensk press faktiskt förmedlar och konstruerar genusforskning på det sättet. En annan tänkbar aspekt är att media, som förmedlare av verkliga händelser, bara gör en rättvis rapportering.

Slutligen har vi analyserat genusforskarnas medverkan i pressen. Även om de inte figurerar som avsändare i debattartiklar, tar de i alla fall chansen att höras på nyhetsplats. Vår analys av detta blir att genusforskarens mediala utrymme på nyhetsplats möjligtvis påverkar deras behov av att agera skribenter. Dock ser vi snarare genusforskarens ganska oförändrade, passiva roll som skribenter på debattsidorna som ett tecken på att inte är intresserade av att delta i nästa steg mot den normativa demokratimodellen.

8. Slutdiskussion

Vi kommer nedan redogöra för vår arbetsprocess, hur väl vi lyckats uppfylla vårt syfte samt vilka slutsatser vi kunnat dra av denna studie.

8.2 Arbetsprocessen

När vi påbörjade vår undersökning hade vi en bild av att våra artiklar skulle vara relativt lika i sitt innehåll rörande genusforskning samt i sin utformning. Så var inte fallet – vi hade inledningsvis stora problem med att hitta ett kodschema med tolkningsregler som kunde vara applicerbara på alla olika typer av artiklar vi stötte på, alltifrån långa reportage som i huvudsak inte alls berörde genusforskning till kalendrar som informerade om att en genusforskare skulle hålla föredrag en viss dag och i meningen efter berättade om ponnyridning. Det tog ett tag innan vi hittade ett system som fungerade väl vilket gjorde att vi senare fick gå tillbaka i materialet och koda om artiklar i vår strävan efter en så jämn bedömning som möjligt. I detta fall upplevde vi en styrka i att vara två personer, både effektivitetsmässigt och för en så objektiv bedömning som möjligt. När någon av oss var osäker på hur en artikel skulle kodas kunde den andra påminna om den tolkningsregel som gällde i just det specifika fallet vilket vi tror bidragit till att vi hållit oss så nära våra tolkningsregler som möjligt.

Vi har kunnat hålla vårt tidschema relativt väl. De 2-3 första veckorna disponerades till att föra in data i SPSS, parallellt med inläsning av tidigare forskning på området. Detta följdes av en period med teoriinläsning. Vi sammanställde sedan resultatet och inledde därefter analysen där våra olika delar kopplades samman. Vi har valt att göra nästan alla moment i uppsatsen tillsammans, med undantag för viss del av inläsningen som vi delade upp, detta för att kunna skriva en så enhetligt uppsats som möjligt. Vi tror att det både finns styrkor och svagheter i vårt arbetssätt. Möjligen hade vi hunnit med inläsning av fler användbara teorier om vi valt att dela upp arbetet ytterligare och kanske hade vi kunnat delat upp den skrivande processen mer. Vi anser dock att vårt tigha arbete tillfört studien mer än tagit ifrån den.

8.3 Om resultatet

Vi inledde vår undersökning färgade av vårt uppdrag och den tidigare forskning vi tagit del av som pekat på att genusforskning haft en utsatt position både i svensk press och inom akademien. Även vår egen bild som intresserade av samhällsdebatten rörande genusfrågor

bidrog till en föräning om ett stormigt medieklimat rörande genusforskning, något som tidigt visade sig inte vara sant.

Vårt resultat visar att den svenska pressen skriver mestadels neutralt om genusforskning. Vi har också sett en stor andel positiva artiklar i jämförelse med de av negativ karaktär. Artiklarna är främst på nyhetssidorna, inom kulturkategorin. Något som också visade sig väldigt tydligt var att våra artiklar inte i huvudsak handlade om genusforskning, något vi i analysen kopplade till dagordningsteorin och genusforskningens nya plats på dagordningen. En annan utmärkande del i vårt resultat är det faktum att genusforskare sällan står som avsändare i debatten. De skriver nästan aldrig om genusforskning i svensk press, däremot blir de ofta citerade och nämnda på nyhetsplats. Genusforskarna får fungera experter och källor i artiklar, ofta oemotsagda.

Syftet med studien har varit ”att kartlägga och analysera hur ämnet genusforskning skildras i svensk press”. Vår kartläggning är något vi anser oss lyckats väl med. Vi hann föra in ett omfattande material data spänt över den femårsperiod vi ämnat undersöka. Trots vissa inledande frågetecken gällande tolkningsregler kan vi, efter att ha gått tillbaka i materialet, konstatera att vi utfört metoden väl och lyckats med vår kartläggning. Vi har även, utifrån våra teoretiska perspektiv och utgångspunkter i tidigare forskning, analyserat våra resultat på ett sätt vi anser varit i samklang med syftet. Våra avgränsningar, frågeställningar och urval har hjälpt oss att hålla oss till syftet.

Kan vi då generalisera vårt resultat? Ja, vi anser oss kunna generalisera vårt resultat till hur genusforskning framställs i svensk press. Vi har kartlagt så pass stor mängd artiklar i storstadspress att vi anser vårt resultat generaliserbart på all svensk press. Hade vi valt ut en mindre mängd tidningar, och kanske med landsortspress som fokus hade vi inte med samma säkerhet kunnat uttala oss om generella fenomen. Vi upplevde även en mättnad i vårt resultat, vilket också bidrar till en säkerhet i våra slutsatser. Resultatet vi fått fram baserat på svensk press kan förmodligen överföras till svensk media i stort. Vi kan dock ej generalisera vårt resultat till bloggar och forum då dessa är av annan karaktär och saker som kommentarsfält, otydliga avsändare och långa trådar måste tas hänsyn till.

Om vårt resultat går att applicera på annan forskning i svensk press är däremot svårare att säga. Vi kan bara resonera kring hur till exempel cancerforskning tas upp i media och anta att även där får forskare agera experter. Hur mycket utrymme dessa artiklar får i specifika tidningar, om artiklarna minskat eller ökat i omfattning över tid, om artiklar är av positiv, negativ eller neutral karaktär och om de främst hamnar på nyhetsplats är dock inget vår studie kan säga något om.

8.4 Slutsatser

I vår inledning pratade vi, med hänvisning till Thuréns rapport från 2003, om att genusforskning är ett relativt nyetablerat område inom akademien och att hennes rapport visar upp en bild av genusforskning där den ofta förtigs och förlöjligas. Vårt resultat skiljer sig markant från Thuréns och visar istället upp en bild där genusforskning inte längre är ett omdebatterat ämne. Kanske är detta ett tecken på att forskningsgenren fått en plats inom forskningsetablissemangen? Detta kan kopplas till hur vi i vår studie såg genusforskningens nya, icke ifrågasatta, plats på svensk press dagordning.

Vi tror inte att genusforskare känner något behov att kasta sig in i en debatt, en debatt som knappt existerar i dagsläget. Skulle detta utrymme tas ifrån genusforskarna och dagordningen ändras till att bestå av ett större ifrågasättande av forskningen och genusteorier, kan scenariot komma att ändras. Skulle motståndet till genusforskning och genusforskare öka och debatten dras igång, tror vi att forskarna skulle kunna organisera sig och agera. Det potentiella motståndet dämpas förmodligen så länge genusforskning har samma plats på dagordningen som idag och genusforskare får agera experter och därigenom förmedlare av genusvetenskapens grundpelare om konstruktion.

8.5 Rekommendationer till uppdragsgivaren och förslag på vidare forskning

Utifrån våra empiriska resultat och analyser har vi formulerat rekommendationer till vår uppdragsgivare Nationella sekretariatet för genusforskning. Rekommendationen blir, utifrån det lugna opinionsläget vi kunnat se, att fortsätta bevaka genusforskningens plats i det mediala rummet. Just nu har genusforskning en plats på dagordningen, något som tyder på att sekretariatet lyckats i sitt uppdrag om att synliggöra svensk genusforskning. Platsen på dagordningen tror vi kan hjälpa sekretariatet att istället fokusera på de andra målen om att förbättra villkoren för genusforskning av hög internationell klass och underlätta för dess internationalisering, dock behöver inga drastiska förändringar i arbetssätt ske. Vi tror att kvalitativa intervjuer med genusforskare, i en annan studie med avstamp i vår kartläggning, skulle hjälpa sekretariatet ytterligare i denna strävan. Undersökningen behöver självklart inte genomföras av sekretariatet självt, utan kan precis som vår studie utföras av någon utomstående. De kvalitativa intervjuerna skulle kunna svara på många frågor som senare skulle kunna användas av sekretariatet för att utforma nya mål och planer för genusforskningens framtid. Möjligtvis skulle en annan bild målas upp. Det skulle vara

intressant att se hur genusforskare påverkas av vad media skriver, om de påverkas överhuvudtaget samt vad de har för kommentarer på det resultat vi kommit fram till i år studie. Vår kvantitativa undersökning svarar inte på dessa frågor, men fungerar som en bakgrund.

Vidare hade det varit intressant med en liknande kartläggning som vår men med fokus på bloggar och forum. Vi har en hypotes om att det skulle kunna vara en markant skillnad i ton och skildring av genusforskning jämfört med svensk press.

9. Referenslista

9.2 Litteratur

- Asp, Kent, *Mäktiga massmedier: studier i politisk opinionsbildning* (1986), Akademilitteratur
- Butler, Judith, *Genus ogjort* (2006), Norstedts Akademiska Förlag
- Dewey, John, *The Public and Its Problems* (1989), Ohio University Press
- Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Wängnerud, Lena, *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad* (2012), Norstedts Juridik AB
- Gemzöe, Lena, *Feminism* (2002), Bilda Förlag & Idé
- Hadenius, Stig, Weibull, Lennart, Wadbring, Ingela, *Massmedier* (2009), 9:e upplagan, Ekerlids Förlag
- Hirdman, Yvonne, *Genus – om det stabilas föränderliga former* (2003), Liber
- Larsson, Lars-Åke, *Opinionsmakarna: en studie om PR-konsulter, journalistik och demokrati* (2005), Studentlitteratur AB
- Lykke, Nina, *Genusforskning: En guide till feministisk teori, metodologi och skrift* (2009), Liber
- McCombs, Maxwell E, Shaw, Donald L, Weaver, David, *Communication And Democracy – Exploring the intellectual frontiers in agenda-setting-theory* (1997), Lawrence Erlbaum Associates Inc.
- Nordenson, Magdalena, *Opinionsjournalistik, att skriva ledare, kolumner och recensioner* (2008), Studentlitteratur
- Petersson, Olof, *Opinionsbildning* (2010), SNS Förlag
- Raewyn Connell, *Om genus* (2009), Bokförlaget Daidalos
- Strömbäck, Jesper, *In Search of a Standard: four models of democracy and their normative implications for journalism* (2005), Routledge
- Westerståhl, Jörgen, *Bilden av Sverige* (1985), SNS Förlag

9.3 Tidigare forskning

- Andersson Bo G, *DN Debatt – Året i siffror* (2010)

- Engström, Kerstin, *Genus & Genrer – forskningsanknutna genusdiskurser i dagspress* (2008)
- Lindström, Marie, *DN Debatt – En undersökning av representativitet och urvalsprinciper* (1996)
- Sand, Jimmy, *Genusforskning i pressen – en undersökning av hur svensk press bevakat genusforskning under åren 1997-2006* (2007)
- Thurén, Britt-Marie, *Genusforskning – frågor, villkor och utmaningar* (2003)

9.4 Internet

- www.genus.se
- www.ne.se
- www.nrk.se

Bilaga 1 – Kodschema

V1: Artikel-id

V2: År

- 0 = Okodbart
- 1. 2012
- 2. 2011
- 3. 2010
- 4. 2009
- 5. 2008

V3: Månad

- 0. Okodbart
- 1. Januari
- 2. Februari
- 3. Mars
- 4. April
- 5. Maj
- 6. Juni
- 7. Juli
- 8. Augusti
- 9. September
- 10. Oktober
- 11. November
- 12. December

V4: Tidning

- 0. Okodbart
- 1. Aftonbladet
- 2. Expressen
- 3. Kvällsposten
- 4. GT
- 5. Sydsvenskan
- 6. GP
- 7. DN
- 8. SvD
- 9. DI
- 10. Metro
- 11. City Malmö
- 12. Östgöta-Corren
- 13. UNT
- 14. Folkbladet
- 15. Västerbottens-Kuriren
- 16. PunktSE
- 17. Stockholm City
- 99. Övrigt

V5: Artikelförfattar

0. Okodbart

V6: Rubrik

0. Okodbart

V7: Textgenrer

0. Okodbart
1. Nyhetsartikel
2. Debatt
3. Ledare
4. Krönika
5. Recension
6. Övrigt

V8: Positiv/Negativ/Neutral

0. Okodbart
1. Positiv
2. Negativ
3. Neutral

V9: Sakområde – Genusforskning

0. Okodbart
1. Genusforskningens villkor
2. Maskulinitetsforskning
3. Biologi
4. Feminism
5. Genusforskning
99. Övrigt

V10: Sakområde – Samhälleligt

0. Okodbart
1. Politik och förvaltning
2. Sexualitet
3. Våld
4. Kultur
5. Arbete
6. Skola
7. Vård
8. Normer
9. Föräldraskap
10. Jämställdhet
11. Sexuella trakasserier
12. Medier
13. Hälsa

- 14. Utseende
- 15. Språk
- 99. Övrigt

V11: Genusforskare omskriven

- 0. Okodbart
- 1. Ja
- 2. Nej

V12: Genusforskare – Namn

V13: Genusforskare – Namn 2

V14: Annan person omskriven

- 0. Okodbart
- 1. Ja
- 2. Nej

V15: Annan person – Namn

V16: Annan person – Namn 2

V17: Genusforskare citerad

- 0. Okodbart
- 1. Ja
- 2. Nej

V18: Genusforskare citerad – Namn

V19: Genusforskare citerad – Namn 2

V20: Annan person citerad

- 0. Okodbart
- 1. ja
- 2. Nej

V21: Annan person citerad – Namn

V22: Annan person citerad – Namn 2

V23: Genusforskare som skribent

- 0. Okodbart
- 1. Ja
- 2. Nej

V24: Genusforskare som skribent – Namn

Bilaga 2 – Tolkningsregler för positivt/negativt/neutralt

Artiklar vi kodat som positiva är artiklar där:

1. Genusforskare som enda person får komma till tals.
2. Orden som omger ordet genusforskning är positivt laddade.
3. Artiklar där ingen får komma till tals men handlar om genusforskning i uppenbart positiv bemärkelse.

Artiklar vi kodat som negativa är artiklar där:

1. Enbart en annan person får komma till tals.
2. Orden som omger ordet genusforskning är negativt laddade.
3. Ingen får komma till tals men handlar om genusforskning i uppenbart negativ bemärkelse.

Artiklar vi kodat som neutrala är artiklar där:

1. Både genusforskare och annan person kommer till tals lika mycket.
2. Orden som omger ordet genusforskning är neutrala.
3. Ingen får komma till tals men handlar om genusforskning i uppenbart neutral bemärkelse.

Bilaga 3 – Tabeller från SPSS

Tidning				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	Aftonbladet	15	3,5	3,5
	Expressen	23	5,4	8,9
	Kvällsposten	14	3,3	12,2
	GT	10	2,4	14,6
	Sydsvenskan	78	18,4	32,9
	Göteborgs-Posten	55	12,9	45,9
	Dagens Nyheter	49	11,5	57,4
Valid	Svenska Dagbladet	58	13,6	71,1
	Dagens Industri	10	2,4	73,4
	Metro	5	1,2	74,6
	Östgöta Correspondenten	31	7,3	81,9
	Upsala Nya Tidning	21	4,9	86,8
	Folkbladet	25	5,9	92,7
	Västerbottens Kuriren	31	7,3	100,0
	Total	425	100,0	100,0

Fig. 1

Textgenre				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	Okodbart	1	,2	,2
	Nyhet	271	63,8	64,0
	Debatt	58	13,6	77,6
Valid	Ledare	20	4,7	82,4
	Krönika	45	10,6	92,9
	Recension	30	7,1	100,0
	Total	425	100,0	100,0

Fig. 2

Tidning * Textgenre Crosstabulation

Count

		Textgenre					
		Okodbart	Nyhet	Debatt	Ledare	Krönika	Recension
Tidning	Aftonbladet	0	9	3	0	2	1
	Expressen	0	13	2	1	4	3
	Kvällsposten	0	6	2	1	2	3
	GT	0	7	1	0	2	0
	Sydsvenskan	0	57	15	1	2	3
	Göteborgs-Posten	0	36	9	4	4	2
	Dagens Nyheter	0	29	8	0	8	4
	Svenska Dagbladet	0	28	9	2	11	8
	Dagens Industri	0	6	1	1	2	0
	Metro	1	4	0	0	0	0
	Östgöta Correspondenten	0	17	6	5	2	1
	Upsala Nya Tidning	0	15	0	1	3	2
	Folkbladet	0	23	1	0	1	0
	Västerbottens Kuriren	0	21	1	4	2	3
Total		1	271	58	20	45	30

Tabell 1

Sakområde Samhälleligt

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Okodbart	91	21,4	21,5	21,5
Politik och förvaltning	36	8,5	8,5	30,0
Sexualitet	3	,7	,7	30,7
Våld	5	1,2	1,2	31,8
Kultur	112	26,4	26,4	58,3
Arbete	21	4,9	5,0	63,2
Skola	40	9,4	9,4	72,6
Vård	9	2,1	2,1	74,8
Valid Normer	29	6,8	6,8	81,6
Föräldraskap	8	1,9	1,9	83,5
Jämställdhet	31	7,3	7,3	90,8
Sexuella trakasserier	1	,2	,2	91,0
Medier	10	2,4	2,4	93,4
Hälsa och livsstil	7	1,6	1,7	95,0
Utseende	7	1,6	1,7	96,7
Språk	2	,5	,5	97,2
Övrigt	12	2,8	2,8	100,0

Total	424	99,8	100,0
Missing System	1	,2	
Total	425	100,0	

Fig. 3

Sakområde Forskning

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Okodbart	294	69,2	69,2	69,2
Genusforskningens villkor	34	8,0	8,0	77,2
Maskulinitetsforskning	5	1,2	1,2	78,4
Valid Feminism	10	2,4	2,4	80,7
Genusforskning	71	16,7	16,7	97,4
Övrigt	11	2,6	2,6	100,0
Total	425	100,0	100,0	

Fig. 4

Pos/neg/neutral

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Okodbart	14	3,3	3,3	3,3
Positiv	153	36,0	36,0	39,3
Valid Negativ	40	9,4	9,4	48,7
Neutral	218	51,3	51,3	100,0
Total	425	100,0	100,0	

Fig. 5

Tidning * Pos/neg/neutral Crosstabulation

Count		Pos/neg/neutral				Total
		Okodbart	Positiv	Negativ	Neutral	
Tidning	Aftonbladet	1	5	0	9	
	Expressen	0	8	3	12	
	Kvällsposten	0	6	1	7	
	GT	0	3	0	7	
	Sydsvenskan	5	18	6	49	
	Göteborgs-Posten	1	22	5	27	
	Dagens Nyheter	2	16	5	26	
	Svenska Dagbladet	0	15	11	32	
	Dagens Industri	0	5	1	4	

Metro	1	1	0	3
Östgöta Correspondenten	0	15	6	10
Upsala Nya Tidning	0	10	1	10
Folkbladet	1	16	1	7
Västerbottens Kuriren	3	13	0	15
Total	14	153	40	218

Symmetric Measures

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,365	,034
	Cramer's V	,211	,034
N of Valid Cases		425	

Fig. 6

Textgenre * Pos/neg/neutral Crosstabulation

Count

		Pos/neg/neutral				Total
		Okodbart	Positiv	Negativ	Neutral	
Textgenre	Okodbart	1	0	0	0	1
	Nyhet	10	102	14	145	271
	Debatt	1	13	16	28	58
	Ledare	1	6	6	7	20
	Krönika	1	16	3	25	45
	Recension	0	16	1	13	30
Total		14	153	40	218	425

Symmetric Measures

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,420	,000
	Cramer's V	,243	,000
N of Valid Cases		425	

Fig. 7

GF skribent

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Okodbart	94	22,1	22,1	22,1
	Ja	11	2,6	2,6	24,7
	Nej	320	75,3	75,3	100,0
	Total	425	100,0	100,0	

Tabell 2

Textgenre * GF skribent Crosstabulation

Count

		GF skribent			Total
		Okodbart	Ja	Nej	
Textgenre	Okodbart	1	0	0	1
	Nyhet	70	2	199	271
	Debatt	8	7	43	58
	Ledare	7	0	13	20
	Krönika	5	1	39	45
	Recension	3	1	26	30
Total		94	11	320	425

Tabell 3

Artikelförfattare

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Okodbart	107	25,2	25,2	25,2
	Agneta Slonawski	1	,2	,2	25,4
	Alexandra Charles	1	,2	,2	25,6
	Amanda Svensson	1	,2	,2	25,9
	Anders Engman	1	,2	,2	26,1
	Anders Malmström	1	,2	,2	26,4
	Anders Sandström	1	,2	,2	26,6
	Anders Sjögren	1	,2	,2	26,8
	Anders Westgårdh	1	,2	,2	27,1
	Anders Wynne	2	,5	,5	27,5
	Anna Ahner	1	,2	,2	27,8
	Anna Bank	1	,2	,2	28,0
	Anna Bergman	1	,2	,2	28,2
	Anna Brodow	1	,2	,2	28,5
	Anna Bäsén	2	,5	,5	28,9
	Anna Frey	1	,2	,2	29,2
	Anna Froster	1	,2	,2	29,4
	Anna Laestadius Larsson	1	,2	,2	29,6
	Anna Svedbom	1	,2	,2	29,9

Anna Tufvesson	1	,2	,2	30,1
Anna Ångström	1	,2	,2	30,4
Anna-Lena Lindskog	2	,5	,5	30,8
Anne Pettersson	1	,2	,2	31,1
Anneli Jordahl	1	,2	,2	31,3
Anneli Sandberg	3	,7	,7	32,0
Annika Gustafsson	1	,2	,2	32,2
Annika Hamrud	1	,2	,2	32,5
Arne Lapidus	2	,5	,5	32,9
Astrid Söderbergh	1	,2	,2	33,2
Barbro Hedvall	1	,2	,2	33,4
Bella Stenberg	1	,2	,2	33,6
Bengt Lindroth	1	,2	,2	33,9
Bengt Ljungdahl	1	,2	,2	34,1
Bengt Nordin	1	,2	,2	34,4
Bertil Wallin	1	,2	,2	34,6
Bi Puranen	1	,2	,2	34,8
Birgitta Johansson	1	,2	,2	35,1
Birgitta Rubin	2	,5	,5	35,5
Bitte Hammargren	1	,2	,2	35,8
Bo Hansson	1	,2	,2	36,0
Bo Rothstein	7	1,6	1,6	37,6
Bodil Formark	1	,2	,2	37,9
Camilla Landin	1	,2	,2	38,1
Carin Jonsson	1	,2	,2	38,4
Carina Berglund	1	,2	,2	38,6
Carina Burman	1	,2	,2	38,8
Carl Åkerlund	1	,2	,2	39,1
Cecilia Axelsson	1	,2	,2	39,3
Cecilia Jacobsson	1	,2	,2	39,5
Cecilia Nelson	1	,2	,2	39,8
Cecilia Åse	1	,2	,2	40,0
Christian Ströberg	1	,2	,2	40,2
Claes Arvidsson	1	,2	,2	40,5
Claes Carlson	1	,2	,2	40,7
Clara Törnvall	1	,2	,2	40,9
Clas Barkman	1	,2	,2	41,2
Cordelia Edvardson	1	,2	,2	41,4

Dan Hallemar	1	,2	,2	41,6
Daniel Siksjö	1	,2	,2	41,9
David Tjeder	2	,5	,5	42,4
Diamant Salihu	1	,2	,2	42,6
Dilsa Demirbag-Sten	1	,2	,2	42,8
Ebba von Sydow	1	,2	,2	43,1
Eia Persson	1	,2	,2	43,3
Elisabeth Hjort	1	,2	,2	43,5
Emma Kruskopf	1	,2	,2	43,8
Eric Schüldt	1	,2	,2	44,0
Erica Treijs	1	,2	,2	44,2
Erik Direkt	1	,2	,2	44,5
Erik Laquist	1	,2	,2	44,7
Erika Hallhagen	1	,2	,2	44,9
Eskil Fagerström	4	,9	,9	45,9
Eva-Lotta Hultén	1	,2	,2	46,1
Evalis Björk	1	,2	,2	46,4
Frederico Rodriguez Moreno	1	,2	,2	46,6
Fredrik Sjöberg	1	,2	,2	46,8
Fredrik Strage	1	,2	,2	47,1
Gun-britt Bergström	1	,2	,2	47,3
Gun-Britt Sundström	1	,2	,2	47,5
Gunilla Brodrej	2	,5	,5	48,0
Hanna Jakobsson	2	,5	,5	48,5
Hanna Jedvik	1	,2	,2	48,7
Hannah Davidsson	1	,2	,2	48,9
Hanne Sanders	1	,2	,2	49,2
Hans Forsman	1	,2	,2	49,4
Hans Strandberg	1	,2	,2	49,6
Hedvig Weibull	1	,2	,2	49,9
Helen Dannetun	1	,2	,2	50,1
Helena Lindblad	1	,2	,2	50,4
Helena Tolvhed	1	,2	,2	50,6
Helena Utter	1	,2	,2	50,8
Henrietta Johansson	1	,2	,2	51,1
Henrik Hamrén	1	,2	,2	51,3
Håkan Matson	1	,2	,2	51,5
Ingemar Nilsson	1	,2	,2	51,8

Inger Källstrand	1	,2	,2	52,0
Inger Nilsson	1	,2	,2	52,2
Ingrid Carlqvist	1	,2	,2	52,5
Isobel Hedley Kamptz	1	,2	,2	52,7
Ivar Bengtsson	1	,2	,2	52,9
Ivo Homqvist	1	,2	,2	53,2
Izabella Rosengren	1	,2	,2	53,4
Jenny Calén	1	,2	,2	53,6
Jenny Leonardz	2	,5	,5	54,1
Jens Flyckt	1	,2	,2	54,4
Jens Liljestrand	1	,2	,2	54,6
Jessica Isaksson	1	,2	,2	54,8
Jimmy Fredriksson	1	,2	,2	55,1
Joanna Persman	1	,2	,2	55,3
Johan Croneman	1	,2	,2	55,5
Johan Ingerö	1	,2	,2	55,8
Johan Lindqvist	1	,2	,2	56,0
Johan Lundberg	1	,2	,2	56,2
Johan Sievers	2	,5	,5	56,7
Johanna Almer	1	,2	,2	56,9
Johanna Eklundh	1	,2	,2	57,2
Johanna Lagerfors	1	,2	,2	57,4
Johanna Paulsson	1	,2	,2	57,6
Jonas Adner	1	,2	,2	57,9
Jonas Florén	1	,2	,2	58,1
Jonas Nyrén	1	,2	,2	58,4
Jonas Thente	1	,2	,2	58,6
Julia Svensson	2	,5	,5	59,1
Kajsa Ekis Ekman	1	,2	,2	59,3
Karin Grip	1	,2	,2	59,5
Karin Olsson	1	,2	,2	59,8
Karin Thunberg	1	,2	,2	60,0
Karl-Johan Karlsson	1	,2	,2	60,2
Karolina Ramqvist	2	,5	,5	60,7
Katarina Arnstad Elmblad	1	,2	,2	60,9
Kerstin Alnebratt	2	,5	,5	61,4
Kerstin Eriksson	2	,5	,5	61,9
Klas Granström	1	,2	,2	62,1

Kristin Nord	1	,2	,2	62,4
Lars Böhlin	2	,5	,5	62,8
Lars Christophersen	1	,2	,2	63,1
Lars Collin	1	,2	,2	63,3
Lars Jalmert	1	,2	,2	63,5
Lars Kristoferson	1	,2	,2	63,8
Lars Leijonborg	1	,2	,2	64,0
Lars Åbom	2	,5	,5	64,5
Lars-Gunnar Larsson	1	,2	,2	64,7
Lars-Håkan Svensson	1	,2	,2	64,9
Leif Larsson	1	,2	,2	65,2
Lena Wreede	1	,2	,2	65,4
Lenita Jällhage	1	,2	,2	65,6
Lennart Kuick	1	,2	,2	65,9
Lina Kalmteg	2	,5	,5	66,4
Linda Eriksson	1	,2	,2	66,6
Linnéa Darell	1	,2	,2	66,8
Linus Brännström	1	,2	,2	67,1
Lisbeth Larsson	1	,2	,2	67,3
Liza Lind	1	,2	,2	67,5
Lollo Asplund	1	,2	,2	67,8
Lotta Engelbretkton	1	,2	,2	68,0
Lotten Wiklund, Malin Nordgren	1	,2	,2	68,2
Lovisa Höök	1	,2	,2	68,5
Maciej Zaremba	1	,2	,2	68,7
Magnus Falkehed	1	,2	,2	68,9
Magnus Halldin	1	,2	,2	69,2
Magnus Ljungren	1	,2	,2	69,4
Malena Forsare	1	,2	,2	69,6
Malena Janson	1	,2	,2	69,9
Malin Eijde	5	1,2	1,2	71,1
Malin Lernfelt	2	,5	,5	71,5
Malin Lindroth	1	,2	,2	71,8
Malin Rönnblom	3	,7	,7	72,5
Marcus Birro	1	,2	,2	72,7
Marcus Boldeman	1	,2	,2	72,9
Maria Abrahamsson	3	,7	,7	73,6

Maria Carlin	1	,2	,2	73,9
Maria Davidsson/TT	1	,2	,2	74,1
Maria Domellöf-Wik	1	,2	,2	74,4
Maria Küchen	1	,2	,2	74,6
Maria Källberg	1	,2	,2	74,8
Maria Linné	1	,2	,2	75,1
Maria Petersson	1	,2	,2	75,3
Maria Rydhagen	1	,2	,2	75,5
Maria Schottenius	1	,2	,2	75,8
Maria Werner	1	,2	,2	76,0
Marianne Hedenbro	1	,2	,2	76,2
Marie Louise Ramnefalk	1	,2	,2	76,5
MarieLouise Samuelsson	1	,2	,2	76,7
Marika Formgren	5	1,2	1,2	77,9
Marta Ronne	3	,7	,7	78,6
Martin Andersson	1	,2	,2	78,8
Mats Alvesson	1	,2	,2	79,1
Mats Lerneby	1	,2	,2	79,3
Mats Rosin	1	,2	,2	79,5
Mats Skogkär	1	,2	,2	79,8
Mattias Ahlén	1	,2	,2	80,0
Merete Mazzarella	1	,2	,2	80,2
Mia Sahl	1	,2	,2	80,5
Monica G Engström	1	,2	,2	80,7
Nadia Dyberg	1	,2	,2	80,9
Nana Håkansson	1	,2	,2	81,2
Nathalie Forsell	1	,2	,2	81,4
Nathalie Forssell	1	,2	,2	81,6
Negra Efendic	1	,2	,2	81,9
Niklas Skeri	1	,2	,2	82,1
Niklas Wahllöf	1	,2	,2	82,4
Nils Widing	2	,5	,5	82,8
Nils-Erik Larsson	1	,2	,2	83,1
Nina Lekander	1	,2	,2	83,3
Ninna Bengtsson	1	,2	,2	83,5
Olav Wiström	1	,2	,2	83,8
Olle Lönnaeus	1	,2	,2	84,0
Paula Mulinari	1	,2	,2	84,2

Peder Svensson	1	,2	,2	84,5
Per Anger	1	,2	,2	84,7
Per Gudmundson	1	,2	,2	84,9
Per Olsson	1	,2	,2	85,2
Per Söderström	1	,2	,2	85,4
Pernilla Ericsson	1	,2	,2	85,6
Peter Zupanovic	1	,2	,2	85,9
Pia Bergström	1	,2	,2	86,1
Pia Huss	1	,2	,2	86,4
Pontus Ringborg	1	,2	,2	86,6
Rebecca Hedin	2	,5	,5	87,1
Rebecka Åhlund	1	,2	,2	87,3
Renate Moberg	1	,2	,2	87,5
Roger Klinth	2	,5	,5	88,0
Roland Lundgren	1	,2	,2	88,2
Rolf Jakobsson	9	2,1	2,1	90,4
Salka Hallström	1	,2	,2	90,6
Salka Hallström Bornold	1	,2	,2	90,8
Sara Lundvall	1	,2	,2	91,1
Sara Meidell	5	1,2	1,2	92,2
Sara Ullberg	1	,2	,2	92,5
Sebastian Johans	1	,2	,2	92,7
Sigrid Combüchen	1	,2	,2	92,9
Staffan Rydén	1	,2	,2	93,2
Sten-Inge Hansson	1	,2	,2	93,4
Sverker Lenas	1	,2	,2	93,6
Tanja Bergkvist	1	,2	,2	93,9
Tanja Bergqvist	2	,5	,5	94,4
Theresa Benér	1	,2	,2	94,6
Therese Larsson	1	,2	,2	94,8
Thomas Lerner	1	,2	,2	95,1
Tomas Bengtsson	1	,2	,2	95,3
Torbjörn Sjöström	1	,2	,2	95,5
Tore Frängsmyr	2	,5	,5	96,0
Torgny Nordin	1	,2	,2	96,2
Torun Nilsson	1	,2	,2	96,5
Tove Stenqvist	1	,2	,2	96,7
TT	2	,5	,5	97,2

Ulf Clarén	1	,2	,2	97,4
Ulf R Johansson	1	,2	,2	97,6
Ulrika By	1	,2	,2	97,9
Ulrika Kärnborg	1	,2	,2	98,1
Ulrika Milles	1	,2	,2	98,4
Victoria Enqvist	1	,2	,2	98,6
Åsa Brevinge	5	1,2	1,2	99,8
Åsa Petersen	1	,2	,2	100,0
Total	425	100,0	100,0	

Tabell 4

GF citerad

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Okodbart	1	,2	,2	,2
Valid Ja	117	27,5	27,5	27,8
Nej	307	72,2	72,2	100,0
Total	425	100,0	100,0	

Tabell 5

Annan citerad

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Okodbart	1	,2	,2	,2
Valid Ja	167	39,3	39,3	39,5
Nej	257	60,5	60,5	100,0
Total	425	100,0	100,0	

Tabell 6

GF omskriven * GF citerad Crosstabulation

Count

		GF citerad			Total
		Okodbart	Ja	Nej	
GF omskriven	Okodbart	0	1	2	3
	Ja	0	115	113	228
	Nej	1	1	192	194
Total		1	117	307	425

Symmetric Measures

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,556	,000
	Cramer's V	,393	,000
N of Valid Cases		425	

Tabell 7

GF citerad * Annan citerad Crosstabulation

Count

		Annan citerad			Total
		Okodbart	Ja	Nej	
GF citerad	Okodbart	1	0	0	1
	Ja	0	51	66	117
	Nej	0	116	191	307
Total		1	167	257	425

Tabell 8

GF citerad namn

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid		311	73,2	73,2	73,2
	Agneta Stark	2	,5	,5	73,6
	Amel Grami	1	,2	,2	73,9
	Anja Hirdman	1	,2	,2	74,1
	Ann Öhman	2	,5	,5	74,6
	Anna Adeniji	1	,2	,2	74,8
	Anna Gatti	1	,2	,2	75,1
	Anna Johansson	1	,2	,2	75,3
	Anna Wahl	2	,5	,5	75,8
	Anneli Andersson	1	,2	,2	76,0
	Britta Lundgren	1	,2	,2	76,2
	Cecilia Åsberg	2	,5	,5	76,7
	Chandra Talpade Mohanty	1	,2	,2	76,9
	Charlotte Holgersson	1	,2	,2	77,2
	Dag Balkmar	2	,5	,5	77,6
	David Tjeder	11	2,6	2,6	80,2
	Denise Malmberg	1	,2	,2	80,5
	Drude Dahlerup	1	,2	,2	80,7
	Drude Dahlrup	1	,2	,2	80,9
	Elias Andersson	2	,5	,5	81,4

Eva Lundgren	1	,2	,2	81,6
Eva Magnusson	1	,2	,2	81,9
Eva Schömer	1	,2	,2	82,1
Eva-Maria Svensson	1	,2	,2	82,4
Fanny Ambjörnsson	5	1,2	1,2	83,5
Gunilla Bjerén	1	,2	,2	83,8
Hanna Hallgren	1	,2	,2	84,0
Helena Hill	1	,2	,2	84,2
Helena Stensöta	1	,2	,2	84,5
Helena Tolvhed	3	,7	,7	85,2
Hillevi Gantz	1	,2	,2	85,4
Ingemar Gens	1	,2	,2	85,6
Jackson Katz	1	,2	,2	85,9
Jesper Fundberg	2	,5	,5	86,4
Jesper Funderberg	1	,2	,2	86,6
Judith Butler	1	,2	,2	86,8
Karin S Lindelöf	1	,2	,2	87,1
Katarina Gregersdotter	1	,2	,2	87,3
Kerstin Alnebratt	5	1,2	1,2	88,5
Kerstin Sandell	1	,2	,2	88,7
Kristin Linderöth	1	,2	,2	88,9
Lars Jalmert	7	1,6	1,6	90,6
Lena Kåreland	1	,2	,2	90,8
Lena Martinsson	1	,2	,2	91,1
Lisbeth Larsson	2	,5	,5	91,5
Marcus Markusson	1	,2	,2	91,8
Margareta Fahlgren	1	,2	,2	92,0
Maria Edström	1	,2	,2	92,2
Maria Jansson	2	,5	,5	92,7
Marie Nordgren	1	,2	,2	92,9
Maud Eduards	1	,2	,2	93,2
Monika Edgren	1	,2	,2	93,4
Nadje al-Ali	1	,2	,2	93,6
Renita Sörensdotter	1	,2	,2	93,9
Robert Hamrén	1	,2	,2	94,1
Roger Klinth	6	1,4	1,4	95,5
Sofia Strid	1	,2	,2	95,8
Stina Backman	1	,2	,2	96,0

Stina Powell	1	,2	,2	96,2
Tiina Rosenberg	6	1,4	1,4	97,6
Ulrika Dahl	1	,2	,2	97,9
Ulrika Engdahl	1	,2	,2	98,1
Vanja Hermele	4	,9	,9	99,1
Vera Baboun	1	,2	,2	99,3
Ylva Elwin-Noak	1	,2	,2	99,5
Ylva Ulfsson Eriksson	1	,2	,2	99,8
Yvonne Hirdman	1	,2	,2	100,0
Total	425	100,0	100,0	

Tabell 9

GF citerad namn 2

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	422	99,3	99,3	99,3
Lena Martinsson	1	,2	,2	99,5
Valid Mia Heikkilä	1	,2	,2	99,8
Ulrika Dahl	1	,2	,2	100,0
Total	425	100,0	100,0	

Tabell 10

År

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
2012	115	27,1	27,1	27,1
2011	106	24,9	24,9	52,0
Valid 2010	70	16,5	16,5	68,5
2009	72	16,9	16,9	85,4
2008	62	14,6	14,6	100,0
Total	425	100,0	100,0	

Fig. 8

Månad

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Januari	28	6,6	6,6	6,6
Valid Februari	33	7,8	7,8	14,4
Mars	48	11,3	11,3	25,6
April	28	6,6	6,6	32,2

Maj	33	7,8	7,8	40,0
Juni	32	7,5	7,5	47,5
Juli	23	5,4	5,4	52,9
Augusti	29	6,8	6,8	59,8
September	34	8,0	8,0	67,8
Oktober	52	12,2	12,2	80,0
November	42	9,9	9,9	89,9
December	43	10,1	10,1	100,0
Total	425	100,0	100,0	

Fig. 9

Tidning * År Crosstabulation

Count		År				
		2012	2011	2010	2009	2008
Tidning	Aftonbladet	4	5	1	2	
	Expressen	3	5	6	4	
	Kvällsposten	4	1	4	2	
	GT	1	4	0	3	
	Sydsvenskan	26	9	10	16	
	Göteborgs-Posten	18	6	13	12	
	Dagens Nyheter	6	14	10	11	
	Svenska Dagbladet	7	18	12	10	
	Dagens Industri	1	0	2	3	
	Metro	3	2	0	0	
	Östgöta Correspondenten	11	20	0	0	
	Upsala Nya Tidning	7	12	2	0	
	Folkbladet	13	5	3	4	
	Västerbottens Kuriren	11	5	7	5	
	Total	115	106	70	72	

Tabell 11

År * Pos/neg/neutral Crosstabulation

Count		Pos/neg/neutral				Total
		Okodbart	Positiv	Negativ	Neutral	
År	2012	5	44	5	61	115

	2011	2	51	14	39	106
	2010	6	23	8	33	70
	2009	1	21	7	43	72
	2008	0	14	6	42	62
	Total	14	153	40	218	425

Fig. 10

År * Textgenre Crosstabulation

Count		Textgenre						T
		Okodbart	Nyhet	Debatt	Ledare	Krönika	Recension	
År	2012	0	73	12	7	9	14	
	2011	1	68	8	8	14	7	
	2010	0	51	8	3	4	4	
	2009	0	46	13	2	8	3	
	2008	0	33	17	0	10	2	
	Total	1	271	58	20	45	30	

Fig. 11 och 12

År * GF skribent Crosstabulation

Count		GF skribent			Total
		Okodbart	Ja	Nej	
År	2012	38	3	74	115
	2011	21	5	80	106
	2010	12	0	58	70
	2009	11	1	60	72
	2008	12	2	48	62
	Total	94	11	320	425

Tabell 12

År * GF citerad Crosstabulation

Count		GF citerad			Total
		Okodbart	Ja	Nej	
År	2012	0	32	83	115
	2011	1	35	70	106

	2010	0	15	55	70
	2009	0	22	50	72
	2008	0	13	49	62
	Total	1	117	307	425

Tabell 13

År * Annan citerad Crosstabulation

Count

		Annan citerad			Total
		Okodbart	Ja	Nej	
	2012	0	43	72	115
	2011	1	46	59	106
År	2010	0	26	44	70
	2009	0	28	44	72
	2008	0	24	38	62
	Total	1	167	257	425

Tabell 14